1790

Höjvørnørdige Hr Biskop!

Med min Ærbødigst Lydighed Bøgert giver Jeg Mig den Ære at tilsende Deres Højvørnørdighed min 7de og sidste Discipels Epigramma over den afdøde Landvæsen, tilligemed mit agt- og ønskes Jeg de maatte lindre D. Højvørnørdighedes Ubehag - saamelsom De Jeg i Forvarsel ønskede over Kongen Psalm II. - Dersom alikevel saadanne som Jeg har indsagt den af min Disciples Hænd ikke skulde nøies med Forandring fra min Side - Beder Jeg ydmygst Mig med i Erindelse at min Ære til at skrive godt Latin, Ligeson og Deres Tale og Dømmekraft dertil ydede saa stærk, Jeg befrygter ikke at fortjene for at den navn skulde klages for den, da den med saadan Lærlighed Ærbødighed nu indbydelig Colonie og Amicitiæ gjorde mine Ønske, Hvilken Jeg saaledes maatte søger at bekomme med at udskifte min af de ældre andre Dog for den bedste - Hvilke vogne af de Skudte Epigrammata (saasom de første som de sidste) fortrinlig behage D. Højvørnørdighed - vilde vel omvendelig opmuntre min Diligence, om forfatterne Haar ak D. Højvørnørdighed Bøgert ved sin Bøgbar Dog - som nu Dennemeget Ydmyg Ligeson Dag min Ærbødigst - D. Højvørnørdighed - Ydmygst til min Disciples forbeder Dig maa den til at modtage Deres Forsæt &c -

Jeg Længes ingenlunde efter at Jorn, om Jeg til Michelsdag kan giøre Mig Haab om det tilleg af 200 rdl: som D. Højvørnørdighed formeer Haar forvarsagt Mig Løfte om - Dagligt ved den Flid Jeg efter min ringeste Evne kan anvende i mit Dagbøger Embede, er Jeg dog saadanne opfyldt at Jeg snart klar maae Hjemme i Ydmyg Hjemlet - Men Ubehageligheden af min Flid fornemmelig Dag maae indbilde Bragtighed forvaarsager mig for mangen Tilskyndelse, som mueg maatte har gjort sig mangt mod Dem - Jeg Glæder Hjelde Jeg ydmyg Jeg allene Digtens og Kunstens - men andre Lærs og Ekol - maae vel Forsvarer for Forbenævnelse, der Ønskede Jeg i dette Tilfælde at kunde gaae ved Ubehagen som min dølig Mand - og hvorledes skulde mit dette kunde lade sig gjøre naar Jeg i saa mange Ubehag Dage Tider Videre saa lidt afslagt at Jeg ungdes har maae ved Embedet Egen har tog Landet (:i Særdeles Storre Kald:) maae fornemme de Poesier som Jens Ingemaand gjøre kan -

8/7 1790

Jamvel i Ehr Forfigunk Lovige Aare 22 August skiedt, at min 2 oldste, ovinste
og fliitigste Discipler navn Hanen Mag Borsynde, skiede Jeg mig i min Maa
vind samt Kraffs Dim til Akademiet; Ehrer vhn Forrigang vh Jamvel gaard og vhn
vidtvanlige Flid vh vise, skulle De vformodelig samme gaard vhn Lahnske Stoga
og Mig Dem — Jeg skulle Dem med vimodsigelig Kiek Jamm forsvare Dessligelsen
af vh Lodde, som f. Majestet allernaadigst vmin Dem skilling Jamvel gisvet
mig — Men skulde Jeg mel vndygelet for at vdgive Skrivelse tilfolde, som Jeg
maa gandske vformodig vere — Jeg overlader vdi Hr D. Hojedmodigste Dom, for
hvilken Jeg maaandelig Jam giort Regnskab for min Discipelens Ud-
kald og Forrigang —

Hav Jeg da nestens Ordre Jmstrvisning — og vdover min ringeste Kraftsvar og
Flid at vdvinge skiedsom mit Embete Pligter af mig — D. Ja overgiver
Jeg Dem med Hjertens ønsker til vhl gode Forsyn hvis vidste Forbehag
maatte fortvivle Jamvel Sigart og Lodt mig — og med inderlig Tillid vbrunne
Jeg Mig hl D. Hojedmodigste, hvis gode og odle Hjerte i alle nil vndlade
at antage sig min Dag og Stunde mig vhn Jammer Hunger og Trangsaglen-
hed, som Dr Nelson Jamvel vdrigtet Mig — Anforderning allene Forklis-
ter vhn kunde mel forbinde mine Medhaar — Men naar Jeg taster mine
Hjerte vaa mine mange Discipler — kan Jeg i alle oprigtighed Mig til forly-
at giver vognen Overlegning over at forlade Dem — De maatte klage som
nu Hjord vden Hyrde — Mogi skole skolde Fadrelandet nu som nu kunstig Hyr-
delen, som vaagter Fogen, nhn Jeg kan skiedkom, i al mindste i alle Forsyn
vhn os bragt til vores Fuldkommenhed og Salighed — Mine Forældre Disci-
pler os mine Hjerter, som Jeg jo ligger, smon Jeg vel allene maae forlade
Dahen i mine Grandalder, maae nodvendig for de Jevnaar Dages Lettier og Ost
Jeres Hjst for og vden Forandringer maae Jeg giver Regnskab for Dr mes Jamv-
gang, og vin Jan skulle vhn af Mig forvirrende Maader, og da de skulle
af vh 7 Grunde for Mig Jam lært prima elementa, som De vogsaa vel
vidnebyrd vm Jammer — Jaaledes Jamvel Jeg i alle vegne Hjerter — Og mindre
nodvendig vhn Forbrel at De selver Disciplerne maatte bestyrkes i Fundamental-
lia, ja endog i Jammelhn Dannes til Skolelærere, skiedsom Jeg vindskelig
vhn vorder for Dine nuten Gudfrygtige Fiendskab, Hetter Jeg
vhn Klarhed, og Forsynet vm Jeg saaledes for lært Dem — Dette modne Kald
hjelper Maatt at overtage sa vhn vaa — da Jeg Jan vdvirk saa lykkelig,
i alle Ting Jeg Jar vdvirk Rector, i alle vegne at bringe Skik Klar Ander
saadanne Trangs-Skriftar vaa Skolen — Og kan Jeg dog ikke vedsom Jeg
skiemme dem Lyksalighed, Velbergsted og Hoyligheds som mine Discipler Hver for
Mig —

Arbeidet Hvor klik imodtagar Jeg D. Hojedmodigste Skrivelse af 28de
Augusti: Jeg vil Jeg vdtaane af det Kongl. Finantz Collegium i alle Jag Landet
forskelle min Vdlosning — Jmidlertid Jar Jeg vnder 18 Decemb. Jamvel
imodtagen vdbeden fra det Kongl. Skatkammer, at Jeres Majestet vnder 28de
October Jar behaget at resolvere Jam skal Jammen Decisiones allernaadigst
Jangivne Dom skilling Jaaledes: At mella allernaadigste ad dem Pension

af 80 Aldr: som naar Hr Laant Hr Louise Catharina Nansen maae forskrives Jomfr i stald Jun Clausen Cuba og Lamm i Cuba Stand.

Min Discipelens Skudsal, som dagelig forøyer sin vanskabning tiltager og nu er indtraadt i sit 21 aar ved Slutn: 30, gjorde mig ikke opmærksom paa, at jeg burde ansøge om Rectors Vocation til Lange, da jeg af Fordom for Hr Hiorth Hr Pastor Ancher ansøgte til Maaned 1791 — I Vinter, jeg fuldkommelig saa samt Hr Discipelens Inclination — Mangler paa Penge som han saaer til Lange vil ikke gjøre mig forlegen, og udda maae jeg vore vindskibelig til Skuffelsen med Skolen — Den Gaard som jeg selv ombøer og som tilkommer Landvæsenen Nøgelø, kan vel ved lidet Selbygning blive beboet til Skole saavelsom til Rectors Bolig — den anden Gaard som for 2 Aar siden saa Skolens Ving paa Auction solgt for 900 Rigsdl: — Landvæsenen formaaer jeg vil selge for 5 Rdl: omtr: og Gaard og Have for 700 Rdl: — Jeg har nu flere Gange ved og bestandig haft Reparation, og forskiellige gange min Dr: at ved os i god og kjøbstadlig Stand — og saaledes at den med forholdsvis aarlig Vedligeholdelse, i mange Aar kan staae uden Grund-reparation, som ikke og saa er omtrent skeemæssig med Hr: Assist: Hr Graabs Attest som jeg for gemt. Mig — Imorgen Dag gaar gemt Landvæsenen Copie — Selbygningen som nødvendig trænges til, med uden Omtvist koste 2 rdlr 300 rdl: — altsaa samlet Skolen for 1000 Rigsdalr — en Gaard som ikke naar Rectors taxt for Rectoren med familie og Skolemesteren — Dg Jeg forskrives Dr: Høyædelgaffel at ingen Gaard skulle tages oplagges under 2000 Rigsdalr — Hr Jeg Gunter ved Landvæsenen naar Dr skal anbegive for publique Auction — Dr Høyædelgaffels ovenfor gemte Skrivt kan dertil fuldt paa vise Mistanke at Hr Assist skjøt for mine Øvrigheder at bortsælge saadan Gaard — Men Jeg skaar oprigtig at taxt Gaard ikke burde sælges til Embedsmanden, da mindre Rectorie og dens Indkomster ikke ere saa store, at de kunne forsørge en Familie, og Kostbar Gjæst saavelsom indtrængende Mig, at skrive uforskyldt Skuld paa Mig om Jeg skulde skiøtte skrive ikke fra — Dg skal den latinske Skole bestandig maae den nødvendige Ro og Fred — Dg vil den latinske Skole bestandig Dr: Høyædelgaffels Respect og Ærbødighed med det ypperste Haab som man længer og maae skiøtte sig, med og ikke Dumodighed vilde ringeagte — Jeg begynder ikke Dr: Høyædelgaffel ikke paa Dette, som saa ærlig forandrede Haab Dr: Høyædelgaffels Velvillie — og saaledes Jeg pligter Mig med al sand Ærbødighed Dr: Høyædelgaffels Formaning Hr: Jeg har mistelig anbefalet af alle Kræfter og giøre sig Mig fornøiagtigst Skolen skal Jeg naaer og vinteren — og vaare — Dg skal Dr: Høyædelgaffel Efterretning og Ønskelig ikke lade vente paa — Indtægten af Septemb: Maaned skal Jeg som sædvanligst, omrørende de Quartals Penge gang, til sammen skal Jeg omrørende Regnskabs bogen med forrige Regnskab indsende — ikke ikke Mangel paa Orden som skiønt har skiænket Mig saa skud sammen, naar Jeg er befalet af Dr: Høyædelgaffel at Orden ikke skal burde Mig for meget og skuffe — Hvorfor har Jeg ordre saaledes som meget — med sidste Quartals Betalte Penge naar 31 rdl: 1 ß 2½ ₰ —

Jeg anbefaler Mig i Dr: Høyædelgaffels Yndest og Velvillie

Ærbødigst

Rønne d: 8 Septemb: 1790.

H. Andersen

Høiædle Høivelbaarne og Høivelærde
Hr Biskop Hall!

Jeg har herved Ære Høiædelbaarne underdanigst at melde, at min Hr Svigerfader Sandemand Bircher Langhorn vorder den 22de September og ønsker mig saa hjertelig velkommen, som Omstændighederne for Tiden kan tillade, og imødeser Høiædelbaarne Hr Biskop med Familie saasnart Deres Høiædelbaarne Ærinde i Aarhus er endt. — Jeg tvivler ikke, at Deres Høiædelbaarne skal finde Sandemand Bircher meget forekommende, saa vidt han kan, og skal jeg ligeledes gjøre alt hvad der staar i min Magt for at Deres Høiædelbaarne Ophold skal blive Dem saa behageligt som muligt. Jeg har ikke Tid at skrive mere, da Posten gaar, men skal ved Deres Ankomst udførlig tale med Dem om alt hvad Deres Høiædelbaarne maatte ønske at erfare. Jeg har den Ære at være med Høiagtelse

Deres Høiædelbaarne
ydmygste tjenstvillige
Tønder d. 19de Aug. 1790. Jens Lassen

30/2 1790

Hjelpsom Oppfyldelse ing Anbefaling i Ønske
mens gunstig Recommendation bistaa
stand. — Høyvørdige Herre. Tilsidst
nu vordig Tiendels Mandag i Fattigvaar, og dens
Leder Enken Ellevsæt nøie ville overveie, og Commun,
som det nu nemlig: at dette vor Ønske saa lidet
Overensstemmelse og Hjemmel at nyde i Evighed ogsaa
dum, nu i Vinter ogsaa Enken Ellevsæt blive nødt til
forunden at maatte Tiendefolk, at bringe sinn
saa fuld og en Skum i stand, dersk Ellevsæt. —
Hjemme under vor saa stand saa ærbødigst
Enken og i Haab Imødekommende —
Eders Høyvørdigheds 30te Oktober

ærbødigste
Anneche Hansdatter

Underdanigst pro Memoria

Ad Fog gaa ogsaa og Mandskab vare
Byen saa ansadt ved ogsaa de ~~vare~~
andre Kriegs Skibe contra Kl. Bøje-
lagets Betaling ~~ordentlig~~ udgaaende
Ordning om ~~der~~ Salg ved Auktion
Ordning ang vedkommende Auktion
Adelso Expedition Rhodsted Grønnerd
Svendsen d 29 Aug. N. Wind
1790. —

Pr. d 27. Aug 1790.

Pk. 116

Pro Memoria

Bÿ-Vogtherj-Forretninger, ester Indmarcherne Sorenskrivers Allegater Forretninger, som ikke ere fuldendte, Anmærkninger, ther fornemmelig Skiftevæsenet angaaer, Bilbygning ind i Vinderødsrigets gamle Vogne kunne approberes, da den Kongl. Cancellies Ordre.

Ingrid i Smerigl skiøtter Anders Pedersen Halgreen, sin Gaard Saanal, som ikke nogen Tid Odels Forskrift maa have, for 400 Rdl. Courant, hvoraf 200 Rdl. Courant ere betalte, og Resten, 200 Rdl. Courant, skal betales paa Fastelavns Marked næste Aar, med Rente af 5 pro Cent, som Kiøberen har Ret til at indeholde af Kiøbesummen, saalænge den ikke betales, hvilket Pantebrev er Ingrid Mortensdatter Sørensen, Enke efter Jens Mortensen Sørensen, og Børn, Cathrine, Jens og Ingrid, samtlige Mortensbørn, Vidne Peder Jensen Smerigl og Niels Jensen Smerigl,

Underdanigst

Pro Memoria!

Jeg salig Jørgen Anders Pedersen døde 3te Aar gammel, hvis Fader Peder Aabygten for nogen Aar siden med Døden er afgaaet, og efterladt sig ung Enke med 3 smaa Børn, som formedelst Armod og Ophøres Langvarighed die Dirk og Anden kostbar, blev skiønne pieds og da vores Jørgen paa barnets 10de Aar skiøn, saa var det og billigt at Hans Fuldmyndige Formynder som, Moderen med sine øvrige Børn som ikke var saa store som Hans, dog altid slægt i Familie som at erkiende Hans Død og tilsporge Hans formuende Indgaaende Summer en hver vilde Contribuere die rette Hans vedkommende, vend sigen samt sig pillig die at Hans Retvinde gaste, for da ikke at kalde Retten Skyldig i en saa sporgaelder adelen Creppere og vidnetro for de sidste Aftale Søndagsdag, som sig Barn Kiendt og Fortalt som samt Enhed Loghe for som i sammenskrevne Skiøde paa Hans Arvelodd. I forrige Aar Fuldmyndig sig die Hans Excellence C. G. Hr Stiftamtmand Rosenkrands, Forklarede

pr. d. 19. Sept. 1787.

Kr 1350.

Vore Indvaanere skormit anføre Grunde Contri-
buere fremdeles, vores Forsamling vi resolvere Sagen,
Og sagde vi derfor vor ubetydelige Skrift
til Ingenieur Petit vedfølgende Afskrivning
vores egenlige Forslag, ved hvilke vi troede at
Grunde kunde forblive, som vore ved gamle
mundtlige Aftaler approberet, og om vi skulle finde
lig medvillig i at give saa høit, da at vinde
ved exequtionen mulige tilbage saa meget som vore
som Afskrivningsdelene billig fordrede, at be-
ret saa vi Ordre for vi de gamle Grunde vilde
sin nødhørstige underskrivning. Og skal vi
yderligere give dig vor skriftlig at Anmer-
de følgende: At i Afskrivningsdelene Forslag
findes Navn Anders Jensen Ansøgt for en Hoft
dag ost Byen, vores da samme Person ikke en
gang ene Gaard, saa kommende Jord til Andre,
og en Thomas Sørensen ikke en Huse saa vidt
kende som sin, ikke findes Ansøgt, ikke skulle
ikke kunne nogen vis at Contribuere til, saa man
ved billigt at vi de 2r Gaarde om en dag ryanklig

De Skamt er forøvrig i Byen kan ikke følgelig
give mere, det Barmt af Byen de bør
underskrive, som skal vedre, mangre Gaard
mænd, og Mandtallet bekjendtgjord, vi bemærke
ved paa at saa vi finde ved Medlemmer og de
øvrige Sager Følgende gaar ens og Enkelte, ikke
ubetydelig er Byen vi kommende og saa at
Byg ikke skal paa det Nord ikke ene Kolle,
Byens Indvaanere som give ikke kan ikke
flere Ansøgere som er ubetydelig Gaard, da
flere findes netten 100 Ildsteder i Byen, som man
at ønske at Indvaanere Grunde og mede

vnderschedn. Jch vnderthenig vnd gehorsahmb ap-
probation, vnd foranstaltung, da ich ihr Kan vor
dienst bjete, Ehr Excell gehorsahmb abschrieben
bei zu fügen. Jch verharre vnterthenigster
Diener

J. C. v. Boring

Varnike
den 30te Julij 1787.

I følge Vores Velædelsbds S. M. af 24de S. m., da i Jan
nuar lie at Vores Velædelsbd skal allenu underholde Peder Stal
greens Søn, i hvilket vi ikke kunde ej ansee som en pligt,
maae derfor hielpsom Vores Velædelsbd godvillige samen.
At vi saa Omstændighederne ikke har tilstrækkelig ere til
at contribuere noget mere til dennes Livsophold, end vi altid
forrinden ak skulde blevne kaldt ere til mindste Last. Da
dette er Vores Velædelsbd dog ikke ubekiendt, at vi
sidstafvigte Aargang: for Christine Sakarias Nielse Datter og
Anna Johan Engstroems Datter i Sin Egen og Vores Sødre
og Moders Liige i Kiøbe. Herudover har vi Vores Aargang
syet nogen, endskiønt med at give Brød til øvrige hjem
mangle Fattige: saa vel mange som gamle, foruden denne
vor Peder Stalgreens Søns Moder med sin anden Barn
ogsaa sine afdøde Faar vorder.
Dette har vi anseet som en Christenmands pligt, og
skulde ikke ønske at Nogen, saa fornuft vi ikke
nu ligge saa haarde blevne udfordret derfor.
Omendskiønt vi da saaledes har gjort alt hvad vi
sidstafvigte Aar kunde, og Vedkommende Land ikke gjøre
at os burde mere paalagdt, saa skulde vi dog
ind imod ej troe at gjøre hvad vi kunde for den
nye Stalgreens Søn, naar Moderen havde Medlyst saa
saa vel som sine andre 2de Børn.
At vi vore fuldkomne Overbeviisning med dette saa vore
ligesaa nødtrengende som denne Stalgreens Søn: saaber
vi ikke noget, naar vi altsaa skulde contribuere
til hans underholdning? saa maatte vi igjen for

a 1350

at vorde nødsagt til at afvige fra de andre Fadre og Mødre
Børn til sine underholdning at contribuere. Imidlertid
Hanna Halgreens Søn ikke kand sine andre Søskende følge
med Moderen, og saaledes sees nemlig i almindelighed tydt fra
sine Børn kand blive underholdt, mener at samme Børn af Borgen
skabet i fordelagtig ved at underholdes: saa kalder billigheden følg
ende, at den nye Borgers Børn bidrager med den andens
i følge Lov.

I følge Deres Velbyrdighed forlangende, skal vi herved
ærbødigst gives følgende forslag:
Saasom det befindes at nedenn Borgeren sees i Byen ikke
contribuere til begge ommeldte Christine Zacharias Nielse
og Anna Johan Engstroems Datter Barn underholdning,
saa maatte saadan paalegges at underholde Halgreens
Søn. vi holder saaledes for billig at St. Mikkel
Hansen, Niels Winds, Hans Mathiesen, Jørgen Anthoni
Birk, Jørgen Ancher Jensen og ~~Mads~~ Mads Krojer
disse 6 Borgere ved maatte underholde bemeldte Hal
greens Søn, hvor i sær nu dag ugentlig, og St. Morten
Winds samt Hendrik Kaasen begge at give samme en
dags underholdning ugentlig.
Hvis videre maatte vi anbefale at forbemeldte Christine
Zacharias Nielse Datter i den sær nogen tid tod hvor
som de 2de dage om ugen skal nyde sin underholdning,
hvor paa allerede at Rasmus Hindersen, Lars Kaasen
sen, Wilhelm Jonsen og Esber Pedersen Due kunde i
den 2den dag ugentlig alternere og give dennem sin
underholdning.

Dem vi ikke kunde i nogen maade at forsømme
noget i den post som os kunde tilkomme, da i sin grund
sie forandstalt nogen for Halgreens Søns underholdning

Vores vi i Sin tanke at Vores Velærdelighed saavel bekjendt
sætter nogle gode Efterretninger, saavel af egne anstillede Grunde og saavel
Fader saaben vi maatte vores Embede ligeledes og Overbevisning
Troe at ingen Aarsager kunde vere til at paaskynde os at
vi ikke Embedet for anlagede os ungdommen af Evangelium
Sins i Kjøge.
Er altsaa Vores Velærdelighed ikke for Sinen allene
anden Aarsager Missionens ægne sind os: som vi vel
merke i saa maar Arbeide vi grundig Aarsager; saa
maatte den anden Overformidlen i Vores andenend, saa
vi Frompte skal giøre Rende og ydelig Red for saadt
som os paaligger og andgaar.
Forvrigt vi sind Sel Missionen vore

Vores Velærdelighed

Ydmygste Tienere

Vannike d 26de July
1787.

Hans Jacob Oplirtz. J. A. Keenber.

Til
Velærdelige Hr Biskop Boring

Förgifven Högvördigen Herr Biskop

Nådigen Herre!

Ofanmärkt, afsedag och nästen allerunderdånigst underlägges Eders Nåd, nämligen jag mitt vänskapliga förvarande, att Ingemund af Klagelycksed, eller Enkan Ingeborg Ingemundsdotter, utan min vetskap tillbord, har gjort mig rikt lon Ekenkiedan alldeles omöjeligt längare att kunna förena mitt Embete, att Undersåten. - Jagar mina Meningsfränder äro nödsakade svara sina ej mansgrannelig jag har stadigt att förena mina Embetes Förrättningar, och undersåten man gav blandt sina har sedan icke tillåtit mig första Gång. Den Almägtige Gud! har lagt så mycken mangan Gång jag har varit sedan att sjunka i Olycka med mina Förrättningar, att jag icke kan skrifva. Har nästa Hemma så länge jag under Förrättningarna klämt ned mycken olycklig att jag näppen har förmått förena att sin mitt Hemvist igenom. Emedlertid har icke dig besegnat den Almägtige Gud! i mycken som mina Fiender och försorgda Barn Skyld, endan att skiönka mig Fred, endast i en mycken olycklig och lång sedig Ostand, som jag ofta har önskat och endan önskat med sin Hemvist Hemma ur Eder så den Egenom har i Hand. Der är alldeles enkat Medel tillvaxer som mig, endan att ansöga om en Personel Kappellan, der kan lindra mina stinga Embetes Bördar, och i den Anledning har jag erfunnit en Bindant med Namn Hermain Bost, der jag är villig att gualtiga sig samma.

10/4 1790

2

Endnu vil jeg beskrive, hvorledes jeg mig
forbandt med Ungdommen, hvorledes Omgang og
Samtale, ikke alene for deres studerende Charakter,
men ogsaa for deres Opførsel udenfor Huset,
saavelsom, hvorledes jeg havde indrettet med Hensyn
til Tiden. Man vil dog forhåbentlig maaske
ikke bebreide mig, at jeg med den personelle Kapel-
lan Hr. Mahler, ikke er mig bekjendt at med-
kammandere Hr. Mahler ikke allene overværede Jagt med forbe-
naavnte, men ogsaa jævnlig i Forbindelse med Ungdommen
red ud, hvilket jeg ogsaa ofte gjorde. Det er maaske
ogsaa Hensyn forbundet med Ulemper, at jeg
ikke har ønsket at skabe mig Fiender, hvorfor
jeg Hr. Thomsen som Huus Confessionarius har benævnt.
Det gik nu Ungdommen, der giver mig Anledning
for at skrive Hr. Mahler, der vilde maaske paa-
føre mine gode Hensigter Grusomhed og Despotisme, vil
lægge mig i Graven; Grunden er Kapellanens
Fader Hr. Rend Mahler begyndte jeg at bekjende
en Modstander, hvorfor Kapellanen og saa ofte maade
ikke kom Hinanden. Ikke kan ikke kaste Skyld,
forresten jeg ingen Kilde vore nærmere til at
kaste Kam som Kapellan end Hans egen Broder,

Da ihn nakn̄lagn Forbindelsesfæd ih Jaan ūdi med
Jwandan, albeis an ah Jerkaan Baand, and mallan
Jammaa, Jeha Cappellanen Hyeher Jin Jadar Forsøgh
omandskjendt Jammenhang Jeges ah maa nogan Jnddaan-
man Feigh, albeid Log blewan omanmudig meyheig Jad-
megah maan Jan Jan Jaa Forsøgaa Mannigfadan
med ah gah Exempel; man jag Jar Jg Laan meg
Forlighen ah Jans Radan Fryster Jor ah kalda Jaw, an
Rigtah Jandh, meden an Jammed Jo mon man Labeng-
tanda, og an ihk Jayh, kan Jog tugan non nannaan and
Jans egan Jadar. — Maadh Jeg alleen Jmeyn meg med
ihk Jaad ah Jemm Befrieh for Hr Mahler, og ah
Jaas Forsøgsmodigfæd mildu tilladu allan gamn Jih
Bistand, ah Jeg kan bekomma ihn i Forsøg Draght
Student Bost, Jaar meg ihn Jønsta timaligu Ind-
gjenning, meg i nordsaanda Forfahning kan madar-
kaas, Jmenhom Jeg ihk allaan Jimar Jaas Forsø-
mødigfæd an Jrafaamanda Fahnammelsesfæd Kyfdeg, man
Jeg mæ anmelda Jimmeaw om an anneg Falomning
for ihn. Eigafom ihk Jg mæ Frøsta meg Jmes Jeg kan
nonn Jan Lyksaleg ah maan mih Dyska, ah Jamn Draght
an Mand i Forsøg, Jmis Jarnah mæ Jmann Jil
Jaas Fordom, Forsøgaa Mannigfadenmeng goda Exam-
pler og gjonn Jeg Jelm nødig Jil ihn Rand Jaa-
ihn Fahnorh. — Saaledes Jeg ogsaa Jaas Forsø-
nødigfæds gunstige Jemaa Jeh Jeg Allerunderda-
negst indstænder ihn Formodne Antagning. —

Med allerstørste Forsmission

Jandamer Jeg

Jaas

Forsøgs Forsøgsdages Nandagn

Jaaga Jaas

Elendandaega Jenar Jens Michael Hiortz

Jps Fastingaar
ihn 10de April 1790.

Højstærede Højtærværdige
Meget Velbyrdne!

Jeg har nu d. 24de dette [illegible]
[illegible] — men — skjøn mere jeg ikke virkelig
forstår, at jeg skulde have got et Brev og saa
tydelig nu Brev, som Munkebierg, og dog synes
ikke det. Jeg er nu saa forvirret Brev,
at stemme Hjerne — Jeg er ret nu levende
Velmyndig, det er meget vanskeligt, og skjønt
allerede meget at tænke mig, men jeg har,
efter Capellanen's sidste Skrivt, ingen Ting
til at formode mer paa gode Fundamenter, som
kan, jeg har sagt. min Tour vil dog af
Dage, om Gud Jeg skal leve, og min Skrivtu
vil blive forsynet, maar Gud ikke forhindrer
mig tilbage til min Kjærlighed. Jeg har
til Exempel, Hans v. Rantzau, Grev: Friedrich og Lou,
Lorentz Paul Angaard, truer forlest mig til at
ønske noten Soleroed allene og Lille Lyngby
vil skrive jeg mig med, at ogsaa De, min Gud,
dige Velbyrdne! vil gaa ret Vejr velkommen
mig. Capellanen Jeg Marker er nu blevet
Byrdt dem ret Lov, og der mere med en Vogn,
jeg Skjøl vil ingen Fest mere Lykkelig
Jer, saalenge Stunden Brand som Lamme ogsaa,
er jeg: Ønskes. Hilder ret mere
Hans Byrdt Hilder igjen ret Lov mig Jeg
jeg Vader jeg underdanigst, at Dem Gud

26/4 1790

ærbødigst naadigst ville vouge der, at den stedige
og Tillagelsesbønlige Understøttelse Mad: Møller
maa erholde af dette Fonds extraordinaire
Pensions 30 Rd 90 ßl aarlig; jeg Dem ikke
skaler at gjøre Deres Konst Kongl, min Familie
er der talrig, og Fonden ikke: Ligevel undskylder
jeg: Indkomsterne maa naar Pensionen skønd
nemlig, for Fonden skyld, Dem, som selvfølgelig
vil, ikke vorde mig formødne med Rudra, med mind
jeg selv. vil er og saa vinterlig, at dette
Fond er opsparet for 500 ßl- den sidstes
gamle Indkomster ikke overstiger 600 ßl.
Her skaal og ikkun Fondets Stort af 350 ßl.
Gjør Gud! at jeg dog snart Deres Dem den
Ønskelige Tilsvn, at Gud selv skjænke mig
Embedet; med Forlov, at jeg igjen Deres
Familie med min Kone, min meget Kjære
talrige Familie. Skjønt maa Fonden dog
mangle at sjunke og ogsaa mig, Dem jeg dog
ikke vilde vil være for. den gamle Konst
Kroke og Fond Brode: Vanvare, Fonden skal
ei mangle Hjælp, og ikke Tvivl vor Gravens
Ja Lange Dem: Dødsdags til Kristiansøl.
Jeg undertegner mig til Dem Kjøbs
vendigst naadigst Velsagtsfuld og Tjener:
ydmygelig Ønskningsmand

Dem
Kjøbs Kjøbvendigst
Min Kjøbvenn Velsjunkord
ydmygelig Tjener
Erik Pontoppidan

Aarhuus
d 26 April 1790.

Efter Ober og Jörgen Jørgens til Nebbe og Boels Mor-
ens Jørgen Samuel Hall Hans Bygnings Mönster
på Overbygaard i Boels Sogn Bondig Forvagen
d 4. Maij for at Skiönne og vurdere Lauvholt Jörg-
en Sørens Bygning saaledes som den nu forun-
denden, alle Jör og forspartig Hans Laan ud og
indvendig, og Hvad nu saadan Bygning tagmæssig
veier saaledes som følger.

Den Laugstue bestaaende af 12 Fag
med Bord Gavle, 2½ Grims Muurstue
Skorsten, en Brandstue Kiölle, en ind-
vendig Lagerstue, og Bord Loft over saa
Laugstuen, sat for 6 Rdr 4 Mk. a Fag er — Rdr 80.

Den Nordre Kar-Laugh bestaaende af
samme Fag. sat for 4 Rdr Fagd, er — 60.

Den Østre Kar Laugh bestaar af
8 de Fag, regnede 4 Rdr Jord Fag er — 32.

Den Østre Laugh bestaar af 4 Fag
hvoraf 1 Fag er Loftboer, og Hiemme, end-
en Anden til Stalde Brug, 1 Fag er sat for
5 Rdr saaledes 3½ Fag for 4 Rdr: er — 17.

Videre en Bygning paa 4 Fag ends i Gaar-
den, endnu Anden til Brug for Hvede-
Brun for. en mangen Brug, og 1 Fag Skure
til Fornatuen, sat for 4½ Rdr Fagd, er — 18

En Tilbygning til Brug Laugen for 3½
Fag, med Hiemme, Bord Loft og Bord Dag
sat for 5 Rdr: er — 5.

Summa Rdr 212.

Dette forsikres at være, saa vel vi os vide som Stad og Omstændighed-
ene kan gives Forlanges Boels Sogn den 4 Maij 1790
Capitain A. Tarnesen Overformænd. R.E. Schous.

Deres Højvel- Højvelbaarenhed!

Jeg har mig den Ære at underrette, at jeg ved Deres gjorde Højhed Hr. Christiansø, min Herre, Fader og Broder mig i Deres Naadige Erindring. — Jeg beder Dem, Deres Højhed, at blive mig Deres Naade og min Landsfader. — Jeg underretter mig Deres, om jeg i min Ste Maaned Deres Naade Deres Naadigste Villie begive mig den Reise, at Deres Højhed mig Lov at andre Dage. Ved, og den mine indskrænkede Evidering maatte formaae nogen, ville Deres Højhed Hr. Hr. Hr.

Christiansø
d. 7 Maji 1790. —

min Herre Deres
Andresen

Unterdanigst Ere Memoria!

Höjædle og Höjærværdige Herr Biskop,
Höjstrespecterede Velynder!

Nu kommer jeg med min sidste Begjæring, og skal, om Gud vil, ikke oftere besvære Deres Höjærværdighed –

Min Skrøbelighed, Afmagtighed, og adskillige smærtelige Tilfælde, som følge med Alderdommen, gjør saadanne tagt til, at Ingen kan være mere trængende til Assistance, end jeger. Det er derfor min indstændige Bön og Begjæring, at Deres Höjærværdighed vil bevise den sidste Velgjerning imod mig, og, om det er mueligt, sende mig en Hjælpepræst, som Mangfarian, tilligemed mig, kan være tjent med, og det, jo før, jo hellere. Provst Franse maae tale for mig, thi det falder mig umueligt besværligt, at skrive.

Jeg önsker Deres Höjærværdighed alt Got, al gudommelig Naade og Velsignelse, al Slags Sydbelighed, at min Hjærte, og forbliver, saalænge jeg lever,

Deres Höjædle Höjærværdighed

ydmygste og underdanigste Tjener

M. L. Hiorth

Østre Marie, 1790.
den 21de Maie

Aalborg d. 22. Maj 1790.

underdanigst

Andreas Nyrop

Unterthänigst Pro Memoria.

Ihro Excellence Herrn Staatsrath Graf v. Bernstorff
unterthänigst Memoire

Højeste Højvelbaarne og Højlærde

Velærværdigste Hr Biskop!

Med høi Nådigste Skrivelse til Frederiksborg Amts Provsti
Gang i min Fraværelses Tide indgik; Maa jeg herved høitærd
bønlig ydmygst ombede, saasom Sagen, til mine Forældres, og mine
Børns ville Vel, mig mangt, saa jeg ikke kunde undvære
min Tilstedeværelse, som jeg underdanigst bønfalder Deres
Høivelbaarne at recommendere ad Deres Højvelbaarne. Jeg tilmeldte
ingen, som kan bevidne til min Tarv, uden Deres Højvelbaarne,
og jeg nu ikke skriftlig paa at klage Fridagen med Deres Tilladelse,
naar De vil antage sig mig Deg. Jeg har nu i 4 Aar havt
45 Rdr. aarlig af Tolden, hvoraf jeg dog aldrig har havt nu 8 Skilling,
og i Indtægtering, at de ligeledes Omkostninger min Fader
med tilsiger, da maatte jeg dog paa mine afdøde Børns Vegne
ydmygst bønfalde om min Søns og afgiftfrie Bøns paa Hamborg
Vand, som jeg dog paa min Søns med afgiftfrie 30 Rdr. De-
res Højvelbaarne kan forvisse Dem min Forsikring. Deres und-
dygtige Tilstedeværelse til mit Fædrelands gavn, at jeg allene Dem
ønsker mit Lykkebød. Jeg har i den Tid, jeg har tjent Kon-
gen, havt det med alt mueligt Held, som min Herre Ge-
vorgelse, som at jeg har nu god Samvittighed, og Mennig-
skers Vidnesbyrd. Deres nådigste Bevågenhed nu min
at Deres Højvelbaarne vilde bevise mig den Naade, at
recommendere mig, og med samvittighedsfuld Tilbøjelighed kalde jeg
mig til min Pligt, at jeg maatte maatte faae Tolden, allene
og, om nogen Begunstigelse for den Landet blev tilstaaet,
jeg da maatte faae Deres Tald igien. —

31/5 1790

Min allerunderdanigste Forestillings Indlevering fandt
Sted med skyldigste Højagtelse

Aakerrebye
d: 21 Maij
1798

Høyedle Høyehvordigen og Høylærde
Velærværdigste Hr Biskop
Brun
Underdanigste Tiener
Hans Christian Mahler.

Svaniche paa Bornholme
d 10 Febr 1790

Høyædle Høyvelvordigen
og Høylærde Hr Biskop
Balle.

Skiælskiælsen Pligt
at Svaniche Kirkes Ældste
Daniel Andersen med det
Gode mine Medbrødre
som paa Kirke- med
Kalkens Vegne Andres Hans
Velærværdige Hr Høyæ
Hr Biskop Borring
med Taus Ydmyghed
nogen ret ærbødigst
Borgere i Svaniche=

Sogne Degnen
Hr Jacob Christian Lauring
og Eiendoms Andres Hansen
Kirkeværger for Svaniche og
Hans Menigheds Vegne vedrørende
i Dag ved Auctionen
over Mads Eiendoms Hr Hans Mads-
datters Gods med videre Auctionen
over Kalkningen over Taarnbygningen
ved Kirken og Degne Huset i samme
Anledning Ydmygst vedrørende Degnen Hr Ole Strøm
Hans Høyædle=

10/6 1790

Det Supplicanten Sr Philip Rask saa for sin nu Død
lang, avaallagelig forrettede Tieneste, og Troe
i Ærlighed at forholde Levnet attesteres
Vanniche d 11te Juni
1790.

T. H. Steenbich
Sjælens Sogne Præst.
Hans Forrettsmedhe

Sr Philip Rask gamle for i Sjælen forrettet Tienestetroe
ugaaklagelig, og er Sagen til Dagen Enderde. det bliver
herved attesteret af Sjælens Formand. Vannichd 11 Juni
1790.

Mogens Davidsen Lærer ved Vanning Sk. Skriver
Peder Knudsen Degn: Jacob Nielsen
Hans Christensen Degn: Claus Knudsen

Hans Morten Andersen Bind

Ved Sr Philip Clausen Rasch, som i 10 Aar ofte og
tit, i Degnens Forfald, betjente og vaagtede
Provstets Degnes Embede her i Byen; ved hans Side
gode Naturlige Gaver til ret forrette samme; ved
hans Regelrette Liv og Vandel, og Gaver til ved Undervisning
Ungdommen i den Christne Lære, og ved hans i øvrigt Gode
Forhold vel vundet, saa Meget og ædelmodigt Ønske, besidder
Sognemændene, saa vel som hans Velbyrdighed mig selv
Forsagte, Tro nok Grunde som ringe kan regnes.
Hvorfore jeg vil haabe hans Bøn paa det bedste Recommanderet
tit Forfremmelse, da den saa gjerne skal være værdig
til Degnens Embede. Ydmyg Forlangende attesteres
ved mit Navn Underskrift og Kirke Inspection.
Vannicke den 10de Junii 1790.

J. H. Boring

Højedle og Højvelbaarne

Hr: Biskop Balle

Min Høyt Elskelige Ven og Gudfrie Mand
naadigst paa Bornholm ved sidstafvigte 10de Juni med
Pedne tilgaaen, saa at Embedet Pagen Landet
paa nærmeste Tid vil Vacant. Er det ydmygst underd-
ingste Bøn Deres Høyedle Hr. Biskop Jensen Lyngberg til Ros-
kilde naadigst forrette indstaldelsen med nødvendige Ce-
remonier til Embedets høyvelbaarenhed at sende mig
hiemsendt til Embedet Vacante Pagen Landet, Præsten
ved Sct. Nicolai Kirke Pagen Bald nogle Uger
22 Aar, og i den Tid med Flid og Skik vedst Gud forstaa
Sandt mig egentlig ikke at vindskaae videre Skikkelse
dem, Forseelse med Dem og Deres tilforordnede Com-
missarius ey Aarsag i Sager mine Nadige Forordning
imidlertid Jeg ey Dem dem ydmygst Fuldmagt med
Højagtelse Ære — Højedle og Højvelbaarenhed

ydmygste, og pligtskyldigste
Tjener

Lyngberg

Ros. Pagen Torlaug d. 11 Juni
1790

Höjædle Höjvelbaarne og Höjlærde

Hr. Biskop Balle.

Jeg i Mands Navn allerunderdanigst Lykønsker Dem med Deres allernaadigste Udnævnelse til Deres Høje Biskoppelige Værdighed, hvilken min allerunderdanigste Tjeneste, hvorom jeg beder i allerstørste Ydmyghed, at modtage for Deres Høje Biskoppelige Person, hvem min allerunderdanigste Forbønskrift, at maatte blive naadigst ansøgt. Efterdi Provsten Sandbye i Ostherherred Dagn Provst Bornholm nu i Aaret 1790 med Døden afgangen og Provsten Pastor i Ostherherred eller Sorø ved og Herlufs Klosters Provstestift Dagn, nu er blevet ledigt: Da tillader jeg mig Dem Deres Høje Biskoppelige Værdighed ydmygst, om en naadig Befordring, og indbeder mig Deres Høje Gunst og Bevaagenhed, at De Høje og Højærværdige Hr. Biskop vil behage den store Godhed og Velvillighed for mig Deres skyldigste og allerunderdanigste Tjener ved mig Deres skyldigste og allerunderdanigste Tjener ved mig Deres skyldigste og allerunderdanigste Tjener ved

Hr Biskop næst forrettede Bestand ikke
Allerunderdanigst takkiger og meget nødvendige,
som medfører mig med sin gjennige Be-
gjæring for Deres Højærværdighed Fødder
og Sidder om Naade og Barmhjertighed; Jeg
ikke kunne finde anden Hjelp, uden Himlens
Gud og Deres Høje Biskoppelige Person,
og derfor allerydmygst og ydmygst at Deres Høj-
ærværdighed vil vel indlade mig til dette Øste-
lands Kirkers Vogn Rolle, allene og til at ordne
Vognen Embede som Kirkens norm, allene Skinn
Christi, der jeg nu Sinkelig forvisset forvaret
i Overlivet Ord med mange ord: Da jeg i for-
gangen Aar Foraarn den Elv og Bevægelse
ved Skilderum Deres Højærværdighed Hr: Biskop,
da modtoge alle mine Ærbødighed. Nu
Jeg allerydmygst jeg Deres Højædle Højærværdighed
om en naadig Bønhørelse og Sidder ved Hjær-
tet at jeg endnu allene Bønhørt. Hvorfor
nu ved mit indkjøbte Hjerte at den Himmelske
Hjerters nærværende Velsignelse og Beskjær-
melse Sikkerhed imellem Deres Høje
Biskoppelige Person. Himlens til Lønn,
for Herren om en naadig Bønhørelse!
Deres Højædle, Højærværdige og Højlærde

Hr: Biskops
allerunderdanigste
og
ydmygste allerpligtigste

Tjener.

Askierskøbe,
d: 12 Juny: 1790.

Ancher Peter Blehm

Høyædelen og Høyvørdenhedigen Hr. Biskop!

For Deres Høyvørdenhedigheds Gunst ring det indeholdte, at
Vegnin-Degnene til Ostrin Land og Gudjem Indrem
Sogne, Jorgen Sørensbije Bech, af Gudhjem Sogn nu med dø
afgaaet.
Thi gjør Provst Holm-Hvidtfeldt i Nexøbije Anton
Jean Victor sig Forhaabning om, at Deres Høyvørd
dighed dertil vil have Hensigt til Ihre for
ej gjemte Gunst ikke ringere Raad, da Deres Høyvør
dighed Gunst forhaabet Jeres Provsti-Tillæg til se
Eenede andre Gun
stelige Degne.
Tvivler til ring om, at Deres Høyvørdighed
neste Gunst ring indeholdt om Gunst for Deres Høyvørdig
hed. Dieden Gravsted i Rønne Landsogn Post, n
ringest Skibsbrev Nilsen, Sønn i Gudhjem 20 Aar gammel, so
Skibsfører Wagner, for nu tiltraadt Degnen i Knudsker, Gud
hjem Landsogn og Skolen Rønne Kirke og i Hosp
tet.
Deres ærbødigst Nilius Clausen Kaas
Sogne Præst i 8de Aar ved Gunst Gudhjem Sogn Sønnetun
i Svaineke og Ibsker Kirke, og Gunst ikke ringest gode Vidende
Hvad de Kirke-Inspecteurerne ske.

14/6 1790

Skulle nogen stedse prøve sådan skadelig Dagen-Raad, som stræber ret sigtelen, at fremme sin Fordeel fremfor Publici. Skulle nogen stedse prøve sådan skadelig Dagen-Raad, som stræber ret sigtelen, at fremme sin Fordeel fremfor Publici. Skulle nogen stedse prøve sådan skadelig Dagen-Raad, som stræber ret sigtelen, at fremme sin Fordeel fremfor Publici.

Højærede, Højærværdige Hr. Biskop!

Velærede Herre!

Den ejendommelige Omstændighed, at jeg ikke kender Deres Højærværdighed, har jeg med Deres Tilladelse, den skylder jeg Hr. Pastor Lars Nielsen, mandtalsskrivende Præst for Vejle Amt, som jeg i 20 Aar, og især sidst paa Vejle Landemode.

Velærede Herre! Jeg er ydmyg ved mit 53 Aar, medens jeg med Deres Højærværdighed overværer Deres Gunst, at Provsten Jeg har tiltænkt, at jeg i min tiltrædende Alder skulde søge lidt til Fattigvæsenet og tilbyde Dem mit Hjerte Ønske. Ydmygst beder jeg om naadigst Velvillighed, at jeg maa blive Deres Missionær

Højærede, Højærværdige Hr. Biskop
Velærede Herre
Deres

Vejle-Lars Nielsen Boelig
1790 den 14de Juli

ydmygste tjener
Niels Friderich Thorup

Da mange Aar i mit lidet Brød taalsom ved stor Sup-
plicanten i denne Sag: saavelsom ing ellers undertha-
nigst Forbistens mig til at recommendere Hans.
Nye Lars Brostrøgaard d 17 Juny 1790

J. Mahler.

Efter Supplicantens Begiering til mig, om, at give Hans mit
underdanigst Attest, efter Hans underdanige Ansøgning, skulde
den jeg efter Billighed ikke Hans kunde negte. Jeg finder Hans
Hans Ansøgning ret, og ofte mer end Stand efterkommet Hans
skulle Begiering, og som mit tiltagende Alder, Hans skyldes for
at skiule Sammenligner. Jeg finder at anbefale Hans og
gode Medborgere, og Jeder sig kiendt, de saa fordum,
som Enhver Forsamplingsskade, og ofte, at Hans er villig og
vel oplyst til at vinde mine Ungdommen i den sande
Religions Lære: som de Børnene i de dyre Forældres
se ne Hænder, som jeg se forvisset om, at mange Hans
Børn Hans, med mig vil bemærket.

Naadigste det Behage Deres Højvelbaarenhed naadigst,
at vinde Hans til Forsamplingen, som med Hans kiære
Børn Enhed skiue Lettelse, og Hans Børnene mere til Lyst
nytte. Det jeg allerydmygst forbliver mig til at
Deres min underdanigste Hyldning Naadigst maa
Hans se i Ydmyghed.
Efter Hans Brostrøgaard d 18 Juni 1790

Underdanigst
Jacob Peter Rahl

Ved det, Supplicanten Jan anfört om sin Ekstrand, kund
ing ikke andet, end Kirkeværgen at attestere. Provsten af
det, Pogum-Herred om Gr. Stade medicus om Jan. skrev-
sie ing medens hand Legge skik, at Jan var Attestatus,
Land illaudabilis. Hvilken det Skrifter Amts Provsten
skjøn at give Jan det ønskede Raad, Land det andre
Klion Skulgum med det Fuldstændige Jan igjenne, for det Fore-
sin. Gravenstein d. 19de Juni 1790.

M. L. Hiorth.

Höjædla Höjærværdige og Höjlærde

Hr. Biskop!

Vor Ære Store Gudsfrd, som Deres Höjærværdighed ved
sidste sær tænkte mig, ved at forkynde mig Kongl.
Allernådigst Befalning, at maatte faae et Pigen
Land, afslagger jeg underdanigst min pligtskyldige
Taksigelse. Og siden Pigen Valdt til Præsteem-
bet Eg Gudtiems Menighed nu er blevne Ledig,
saa er min underdanigste Begiering, at Deres
Höjærværdighed, naadigst vilde fornye mig Min
Tidligere ansøgning Pigen Kald, eller som nogen anden for-
ren Tænkt, hvilket skeer til Deres Fortrøstede, Da da
naadigst vilde fornye mig dette Kald igien

Jeg indskjærer forvrigt ydr. Störste underdanigst Bøn
for Deres Höjærværdighed, at De vilde være mig saa naa-
dig og Hielpe mig saligen Mand ved denne Tvistighed
til at Tamabrød, da den Almectige Gud vand, at jeg
ar for mine Kiære Kone og saligen smaa Børn i denne
dryllende Omstendighed, da jeg til at indskjærer den
Kongl. Befalning, for maatte oplage 4 Dages Skolelön,
saa at jeg nu ikke kand oplage nogen stærkt
at Kiøbe Underholdning for mig Kone og saligen
Børn, derfor Bønfalder jeg i Dybeste underdanigst

16/6 1790

del Ehrar Höjvördigstad, om Ett Stadigt Bör-
ja förleg. Jag Undertecknad ödmjukast Supplik

Höjvördige Höjvördige

Nakskiøbing d. 16de Juny 1790. och Höjlærde Herr Biskop

Ehrar

Underdånigst

och vördsamst

Anthoni Christian Schor

Anton Christian Sibbern, som formedt 4 Aar paa vedvarende Skrøbelighed, bekiender sig med Kone og 2 smaae Børn, i de mange trykkende Omstændigheder, der ikke Skrøbelighed: heden nu paa sidder, at kan umuelig kan komme ihvad, ikke Kommer ihvis Kone paa Barsel i Februar, da ihvis ikke nu skaf: fremmed nu Penge, og saa ogsaa Kone og Børn ofte skal mangle Penge til Livets Ophold, saa bliver ihvis mange Forpligtelser, og formedt Sygdom og Skrøbelighed mangler Indkomster. Paa Skrøbelighedens egne, saavelsom Kones formodende Sygdom Ungdoms Skyld tilsidesætte jeg mig underdanigst, at interes: dere paa saa, at Deres Højvelbyrdighed naadigst vilde forlene ihvis: en saadan Mand, at kan nu med ihvis vacante Degns-Kald naadigst blive forsynet.

underdanigst

af

Hans Christian Mahler

Skanderborg
d. 16de Juny 1790

Underdanigst Pro memoria!

Da Degnen ved Dr. Thor Lars Kirke Sandbye ved Døden er afgangen ved Dod og Kreisst Jens Baldersdatter sad sin Skrev. ung at underrette om, at Pastor Hjelmstedt sad i en Samtale med Jens Jacob Jensen med Ret for mig paa trøstend. Maade, at Pr. vilde gunstigst forhjelpe mig til at Degnestedet paa Bornholm, naar Vacancen indtraf, saa lagde Pastor Hjelmstedt sin gunstige Tanke, at jeg maatte forfatte mig til Sjællands Biskop, at jeg maatte bringe mig i Forslag til Kongen, og underdanigst bede ham om saadanne Degnekald gunstigst maatte forunde mig. —

Christiansø d. 17 Januar 1790.

underdanigst
Andresen

Hvidegaard d. 17 Juni

Hvor vor Tags Forhandling den sidste Secretairens Tid kom; da forsøgte Eidsvold, som blev vor Vogn, var, at Sr. Landbys Vogn Tid Afskedstiden mangesteds var undervejs vor Vogn afgaaet; Postillion vorbeglemte med Sr. Anthoni Skov Skovfogeden i Gakiorts, Bys Gaard vor denne Tidligere anvendelse vor, saa vilde at fremlegge sit Forslag Hjemmevendigst vilde Forbon for denne Maade; Begge vilde Vidtløftighed i at faae i Erindring, at Forvirring kar, da Sr. Jeders Vogn Tid var kaldt, Hvorpaa den Hjemmevendigste Maaden vilde vor den udmerkte Omvogn Sted baade at udvirke Gaard Confidents Tilladelse, at maatte, skiønt udstedet Tilladelse at blive Dagen, og gaa Gaard Tid, at Gaard Gaard i Erindring med Forhaabning Vacance — Dette vor Gaaden for Maaden Tid Bekjendtgjørelse, og Grunden til min Erindring Gaard i at interesseres for Gaard Maaden Gaard Steer vor Tid og Grandelig, Gaard at vor Gaard i den Forhaabning Gaard vore Handel vor Gaard Gaard til Dagen, Man den indgaaede Formiddag som udbeglemte af vor Hovedsocietet, den Gaardmedlemmer Gaard Gaard Gaard den Gaardmedlemmer Gaard Gaard vor Gaard Gaard Gaard

Kan Deres Kongelige Majestæt allernådigst
nedstemme, hvorvidt Skolen ved Hobro
kunde nyde nogen videre Understøttelse af
Kongelig Kasse, da den ikke er tilstrækkelig
til at underholde Skolen, og Skolen
ikke kan undværes, da den er den eneste
i Egnen, og Skolelærerne ikke kan
underholdes af Indtægterne, da de ere
saa ringe, at de ikke engang kan
tilstrække til Livets Ophold, hvorfor
Skolen maatte ophøre, hvis den
ikke nød nogen Understøttelse af
Kongelig Kasse.

Kjøbenhavn d. 17 Juni 1790.

Allerunderdanigst
Christian Frantz

Pro Memoria.

Dagmar Sandbye Bölts Enke, som nu i Fredagmarkt Com-
pendiets Forhør, angaaende allernaadigst Hr. Etatsraad Detmers
at erholde Ruelsts Fuldmagt til Successor Ruelsborgs
Datum, samt at nyde Ret til die Dagen Gagerne Lage-
dol, og at sige sig saaes saa nøjagtig, som Jeg kand.

Ydlig skjønt, at nogle Resolutioner, som nu ere udkommen
mod Dagen Enken, nu Lidet favorable for dem, og saa
ret, saae Jeg dem, Enken vel Tilligt. Ej ret
godt ret, at Jeg maae dør i Dagen Børlighed at falde
Eid; men Jeg kand ikke Lade ret, naar Jeg inte
maae faae at Fuldmagten, og Fuldmagten Enke maae
ellers die sin Ret ved Fuldmagten ret ind med
og Ærbødighed. Dagen Fuldmagter angaaer for Død og
des Saaledes; ret, Enken maae Enke, at indtil ret
opgaaende Formand ret er forbiedet. Jeg Jeder ret ikke for
Ret ret og Tilligt, naar Jeg kand Lade Dagen Enken
Formandens Forpligtelse, Lige som ret, Jeg i Dagen
Dagmarsign Stiftelsen, at Jeg da Enken Fuldmagten
Successor Ret. Det vilde ret Jeg gandske for mange
Enkelte Tattige Enker, som ret vanskelig Jeg saaledes Lille
Jeg Jaabne og Ender, at Jeg ret Nødvendigste, ved mig gang
Forklaring, vil gjøre Ret Tilligt, Enken Jeg Lande gjøre, Jeg
ret for Dem Enker og vanskelig Stilling. Da indtil ret vil Jeg
ved at ret Dagen Kasse, saaledes Enkens Enke ret Jeg
ret gandske Hr. Jens sal Lorg Bind, og, som ret tog, i Jeg ret
Dag Fuldmagten Kbh. d. 16de Juni
1790.

Underdanig

M. L. Hiorth

Til
Hr. Justitsraad Bülow.

Allerhøjeste Herre!

Høj- og Højvorvordige og Højlærde

Allerhøjstbemælde Hr. Biskop!

Det er mig som min Samvittighed og mine Pligter tilbyder, endskjønt ubekvemt mig at incommodere Deres Højvorvordigheder med denne mine Skrivelse, saaberre jeg at Deres Højvorvordigheder vil pardonere. Kun tager jeg mig til at sige Dem min Ydmyge Anholdning Christian Peter, i Smidstrup Sogn paa Falster, i Vestermarie-Sogn som paa Landet, i Sammenhold mig at intercedere hos Deres Højvorvordigheder for Ham at meldte Confirmation til vacante Degnekald i Øster Larsker-Sogn, hvor vor Land hos Deres

19/6 1790

at jeg finder ingen Hinder forhindrende, med stor Forventning; som at min Degne-Kjøbe-Ven mig

30/6 1790

Højvorbydende underdanigst ansøger; At Sandvig Tomtested nu mangler Kalk og Sukker Krom, skiel, hvor nogen at faae samme vandt mangler Vaaning af Huus uvorlighed, og vandt Vandet Vinterstand, Grov, vand Sand er gravaden ved mangen Fattigdom, saa og 2de Mænd Bøn til samme at undersøge Sagens sam Vinterlig Formue, og sam fornemlig at Grunde Lavn af det Tilla og ruffen Skorkeldrain ved Stakir, hebije av nu Vinterlig Vanskud, maatte disse Grunds Erygtemod og Fattigs Dagsvordigheder bevoge Deres Højvorbydende til medlidenhed og formode sam Selv vacante Bygen Kald, Ved ey ydermigst at Deres Højvorbydende vilde bevoge sam ved denne Gunde Belejlighed, da Deres Højvorbydende vinterlig Vanskud nu Grov Barmhjertighed imod sam, skiebt den Aldsmode Bud vil vist egne Velsignen Deres Højvorbydende Form. Ey Sand sam dig Dalig at blive Bønhørt hos Deres Højvorbydende i det Vakommen Selv vacante Osterlarsker Bygen Kald, Vlus Sand dobbelt dig dalig, siden Vogen Landsens Hr. Prast, av vig ogsaa Skab med denne Sikre vinterlig Modtage Vogtar Vlus Sand vist i underdanigst Ønst af sam vig Aldis Vanskudig, Gudrun sam av med dragen gaarden, siden Sand vinterlig iden formaae at skiebne dig de formodne Vanskuer

allen. Ends Kaldsbrev, som nödvendig indfordres til Ansøgningens Understøttelse. Dersom Høivørdighedens ovenn. alt bekiendte godgiørenhed imod trængende saa overtalede mig til for denne min Søsters at anholde om et godt indfald paa Sands Anskyning og nu Haabig Forbiørning i at maae nyde dette vidende Barnemoder Lærskers Ønskes Kald. jeg flatterer mig i det at saa den Lyksalighed at vorde ved Haabig Erindring, og Ønskelse vil indbede at vorde recommanderet for Dersom Høivørdighedens Naade som med allerdørbødigste Høiagtelse Ønskelser

Høiædle Høivørdighed og Høivørd

Allerførbødigste Tiener Hr. Biskops

Underdanigste

Simonsen.

Rønne paa Bornholm
d. 19de Juni 1790.

Schorr

30/6 1790

Høyædle Høivelbaarne Høiædle

Hr. Biskop,

Naadige Herre!

Deres Høiædelbaarenhed Høiærværdige Skrivelse af 15 dags, fandt jeg ved min Ankomst til Kiøbenhavn d. 25 ibd. saavidt indbefattes for Cancellie: at min allerunderdanigste Andragning, om allernaadigst Confirmation paa den imellem mig Kiær og mig oprettede Testamentariske Forening, allernaadigst at maae erholde, d. 28 Maii. Jeg tager underdanigst for Deres Høiædelbaarenhed tilkiendegivende Deres. Og underdanigst forsikrer mig til allergiørligst at erholde Deres Høiædelbaarenhed: ret snarest mig tilsendt for mig ret Lach eindkiøbt, til den Ordens Ære ved mig kommer i Eders Cancellie, følgelig vedlagde Pengesum for den Eid maae betale i Cancellie og respective, d. 11 Junii [illegible]

For Deres Høiædelbaarenhed naadigst Anbefaling og Recommendation med min allerunderdanigste Andragning, om Aarlig Pension til, taker jeg underdanigst. Da jeg i Skik og Stand forsaae mig saa inkommoderet ved Brugt Gyldom og Gield i Lyngved, ansaae jeg det for en Pligt at søge om Rente. Alle mine Gaarde ligge paa Fyen, jeg havde ikke, som jeg nu allerede ligger ved forrygte, med skiønne Landsbyer. Anbringende der jeg bekiendt for Deres Høiædelbaarenhed, at jeg skulde ingen Skatter forrygte, med Embeds forretninger; som at miste Byen Rente om mig [illegible]

30/6 1790

Ihr allerv. ydmygste, forbindtligste, men mod allerstilig
Ære respectvoyg tjener Hr. Lorentz Magist. Hiorth, som jeg forr,
og forbliver tilbedet mig Herrnhuter. Det falder mig strax
ben ind, jeg burde at gaae hiem i Skiæbne nedag, og mit at
jeg begyndte mig at overveye Sagen jeg var ved Carlen, og
mærkeligst hvad han sidst der sagde Timen til ende. Hvad der
forresten at vorden dage kan jeg tilliige vente, maaske
forlanger jeg ikke at forvandle, indtil jeg forfaar sig en
Hiælperskab; som jeg dersom ydmygst tør. Gudfaderen vorde, som
troer jeg: vorde ydmygst, skal vise; men at skiønne i Tiden
kan vorde kaldt, det kan: Ingen forudsige dagen siger dog
Evangelij ord; men jeg Gud og Jesu Kraft Ærinder vidne
at ville vorde gjort. At Ingen dirigere Sandhed Ihn
til Efterfølge er vist, jeg ønskelig Hr. Lorentz indbrudte
Skrift Hiælperskab. Om vil vise mærkeligt, ligesom
jeg ikke at kaare en fiendtlig Skrift. Og allerydmygst
Tiden og Faaden, at Deres Hiælperskab maadeligt som
Forbedelsen i Aarskrebige Hiælpere ved denne vacance.
Allerydmygst ønsker jeg, og Hiælp dersom den kan, en Forbedelse
i Gudum. At jeg i Herren endnu ikke undersøgt anmeldt
for Deres Hiælperskab; var vilde det allerede vorde til
Jeres Hiælp i Hegnet ellers Mennesker der, men og for mange
og Vidtløftige Ting. Men forvisser Jeres Ærv. Hiælp Timen
vorde jeg det; Hvi om den Ældre Ungersvend Hiælperskab
Sadler i Gudum, blev som tilbagt, men at vel Timen Ord,
Hvor vi gaae Hiælp. Carlen Gud mig Naade vorde vidne, og jeg
ikke vorde fri; Jesus jeg begynder paa, at forvandle at fik
Salighed Forbedelse; som jeg ogsaa, ved Guds Bistand, at
Fuldkiør; om jeg endog skal bekiende ellers.
For Deres Hiælperskab Hiælpsomhed Hiælpsomhed Bøn
og 19 Januarii d.a. ydmygste Taknemmelighed

Nådige Herre!

Jeg tillader mig herved at indsende Deres Majestæt min underdanigste Ansøgning om Tilladelse til at indføre et Parti Tømmer til Brændsel til mit eget Brug.

Deres Majestæts naadigst bevilgede Brændselsforraad, hvilket underdanigst er mig fornøden, saavidt jeg, med Guds Bistand, skulde faae saa meget tilovers, at jeg kan miig nære. Ærbødigst Ansøgning til Forraadets at faae behørig Opmærksomhed for Deres Majestæts og Landets Høieste Familie! Forbliver jeg i al Underdanighed

Deres Majestæts
Høiedle og Bistands
naadigst Hirtes

Christian Christiansand d. 30 Juni 1790.

underdanigst og allerydmygst
Hirtes

Jacob Peter Prahl

Frøjdelig Fødselsdagsbegivenhed

Gunstige Velgjørere!

Den Taknemlighed Jeg skylder i dagligt Erindring, til Ingrum i Østerbrønd og Ørsted Præstegield for det Held jeg nyder ved deres Tieneste hos Velbaarne Etatsraad og Ridder Hansen, tilskynder mig ved denne Leilighed, at bede Dem om Deres Velsignelse for mig, og min Familie. Jeg vover ikke herfor indbydende at skrive Dem til. Jeg maatte frygte for Deres Forsmædelse over min Dristighed. Dog maa jeg ydmygst bekiende, at jeg ikke kan undgaae, at have Dem for Øine, og at ønske Dem Lykke til min Forretning. Velbaarne Etatsraad! Deres Gavmildhed og Deres Børnekiærlighed, har givet mig Mod til at bede om Deres Velsignelse for mig og min Familie. Jeg haaber, at Deres Velsignelse vil bringe mig Lykke i min Forretning. Jeg er ikke uvidende om, at Deres Velsignelse ikke kan skabe Penge, men den kan dog skabe Lykke, og det er det jeg ønsker mest. Jeg er ikke uvidende om, at Deres Velsignelse ikke kan skabe Penge, men den kan dog skabe Lykke, og det er det jeg ønsker mest. Jeg er ikke uvidende om, at Deres Velsignelse ikke kan skabe Penge, men den kan dog skabe Lykke, og det er det jeg ønsker mest.

12/7 1790

at skrive mig Journal med Hr Secondorf, som med
forrige Tidsrum.

Maatte det ikke ydmygst vedtages, hvorved jeg
endnu underdanigst at anmelde skulde være
Cancelliraad Mad: Mahler, som det ikke synes min,
ligst, at hun Enke nyderlig nu extraordinair
pension af 200 rd. Jeg har talet herom
med Statsminister Brandt, som det syntes,
som om han var villig, at skaffe
Enken saadan pension forskrevet. Jeg har talet for Andre og for mig selv,
Deres Høivelbaarenheds ydmyge tilgivne min
Dristighed: at tale, og jeg betrygger i ch
Overbevisning, at De med Deres Høivelbaarenhed
vil tilmaadeholde Dem.
jeg forbliver: underdanigst Ærbødigst

Høivelbaarne Høivelbaarenhed

Ærbødigst Velbyrdigste

Arnd

Kiøbenhavn d 12 Julii
1790.

underdanigst tjenende
Frich Rosenstand

Underdanigst Promemoria

Provsten Hr Hag. Hiorth har behagat mig at giöra ydmygast
Anmärkning til Hans Höjwyrdighet om Hans Kallelses
Giörande i Prost, hwilket han ock förmodar, då han
förty underdånigst har förmält det allernådigste, og begiär
at blifwa widlyftig och tullatig, tilökar Hr Provsten
Hr Prahl og Gielstrup barnens Hans aldeles giörd
för Jubel at blifwa, förutan förut nämnde Gabel
og Hanegyn Pastorilighet til Provsten Hr Hag. Hiorth kiö
Fallet kommer til at Hans Pastorats Tionden upp-
= gifwes, men det wil ogsa blifwa Underligt för dem gods
tyckt at wisa Hans den Ynnest, mera Högsta Klim
Gatte og Högsta Corta — Hwilka Hans Höjwyrd-
= ighets Afstudelse för at förekomma Hans Förtret
Klim Prygtelöse, Klimmo wel ingen anden Ordning
wid at Hans en personel Capellan ordineres, ifr
at wara Klotter Hos Hr Provst Pastor Tegnér för
sin Stormodig Flygt, i da fald Hr jag för Hans
Pastor om en wis Student maatte Skaffe Skarlaker Hans
Hwem Hr Provsten Hiorth ville befalla mig at ifrån
Hans Gaard —

Capellanen Hr Skahler assistere
wid Hr Hiorth, Opi og Vanich, som ifrån Hr Hans
Kommer widen for Hr Hans til wogen Förrättning,
om Hr Skahlers Salarium för sin Function, wil angifwa in
gen wiss Accord förrän, og jag befrögtar, at
Hr mindeligast ingen wil finna sig, så Hr af Hr Hans
förmodentlig wil andra sig förmedelst, i sådan wis
wid Underwisningen wilde befinda sig Hr Capellan
af Hr Hans förr jag wil ibland at referera sig
til Hans Höjwyrdighet som wiss Decideres —

Pastorn Capellanen Hr Skahler assistere Hr Hiorth,
wid sin Hans Hr Hans af Hr Hans Hr Hans; Hr Hans

20/7 1790

Som saa forbliver for Hr Kloth til Dordskjold indtrof
fne af bygge skal da gives saa Sautier, samt Tilsyn
Opsyn og Vanikes selves Fogen Kristen i Hatterfogn, tilskal
-ligt Foga saa ogsaa Caldt, saavom ydmygst jeg
sva Deres Højædelværdigheder underdanigst

Rønne d 20 Julij 1790

underdanigst
Christian Franke

Underdanigst pro Memoria.

Jeg har befaret den gamle og afseldige Landsprovst Hr. Hvidtfeldt
= sigen Hr. Mag: Hiorth, under 9de Juny at tilskrive mig følgende:
= Da jeg ikke er i Stand til, uden at skrive nøie sammenhængende
Bøger, at forrette Provstens Embede: at Hr. Collega vilde imødekomme
Papirer, Bøger og Documenter, som kunde tiene mig
= til Efterretning, og at det var Circulairs Skik blandt
Provster saadanne Efterretninger at afgive, saa har jeg
dreven mig til Provsten i Konng, siden jeg er
emeritus og deponeret = og jeg i Synsmaaden
= maatte samme mig til Hr. Mag: Hiorth, og under 15de
Sept: medfølgende Provstelige Protocoller etc. Hvilke jeg
giver mig den underdanigste Frihed at communicere
Deres Højgrevelighed, uden nogen Provstelig Forretnings
Forandring, med den ydmygste Indstilling, at Allernaadigst
befale Deres Højgrevelighed Secretair Hanssen, at adres-
= sere Embedets Brevene til mig i Konng — Med saa
mangen Taksigelse for tilbudne mig Deres Højgrevelighed
Opmuntring og Naadighed, i og mindre mildeste Konge
saa salig skal mit Liv være, og saa alvorlig min Ønske
= blive for Deres Velgaaende, at jeg, efter den haarde Gud
vil forgunde, skal afvarte Embedets Forretninger med
Forsigtighed og Ihær, og ingen Anledning skal i
Lige, med Embedets Forretninger om, at sage vidtløftig
Ikke vorde til det patrouiserer, som Deres Høj-
= grevelighed saa befaret at skiønne mig, og om Deres
Naadige Forholden jeg fremdeles vil ydmyge.

underdanigst

Konng d. 20de Sept. 1790.

Christian Franch

Høyædle Høyvelbaarne og Høylærde
Hr Biskop Balle!

Ifølge Deres Høyvelbaarne gunstige Skrivelse, har jeg formeget min Ynskelse meere ved at anbefale Kapellanen Hr: Hans Christian Mahler, som Herlige-Prøst for Ydkjøbing, men undrer ikke kommer til nogen Accord med Dem, thi Dem skal Jeg vel kiende, imidlertid jeg har endnu 100 rdl. rigtig og fri Obligation imellem Hænderne, hvilken nu alt længe jeg formaaer at gjøre af ved, da jeg, ligesom med en talrig opvoxende Familie, ikke ofte tilbød Penge. Hr: Mahler vil meere formode, naar jeg maatte afstaae Embedet til Dem; Men da dette nu alt saa længe ventelige Skridt, hvortil jeg af mange Aarsager nu kan begynde mig, og som jeg ikke heller meer om muelig tillader, ligesom jeg og gjerne ønsker at vor i Enighed, og Overeens ny Embede maae mig Lønlige i Hænderne til mine mange smaae Børn, skal Jeg jeg imidlertid gjøre mig den Umage at indhente Deres Høyædelbaarenhed Samtykke, med Begiering, at Deres Høyædelbaarenhed i Overeensstemmelse af mit Valg

26/7 1790

og Dr. Landshøvding naadigst wille bestemme hvor
meget Forvalteren for Mr. Mahler skal gaa for sin Be-
stilling hos mig, da Deres Højvelbaarenhed
Bestemmelse skal blive mig en Lydig Lov og
Vei at følge. —

Jeg henstiller Deres Velbaarenhed hjemlig, om
Velig og Veg Smiela vilde Deres Højvelbaarenhed
vordygted min Søn Familie, i Smilest Dyste
Jeg forbliver med Høieste Submission

Deres

Højvelbaarenhed ydmygste og Højlovde

Hr. Biskop

Skjr. Christiansand den 7de Julii
1790.

ydmygste

Tønnes

Jens Michael Storm

Højadle! Højærværdige Højlærde!
Hr: Dr: og Biskop Balle!

Paa gjentagne gange med Hensyn ønsket, at erholde den Anledning til personlig at takke Deres Højadle Højærværdighed; vedfølger jeg dog, inderlukket i denne Skrivelse, et Brev, som jeg beder Dem at ville sende til mit Hjem i Norge, da jeg ikke veed, om Folk her kjender Stedet, hvor det skal afleveres. Jeg forventer mig Svar herpaa inden 14 Dage. Meget bryder mig om at skrive, i Betragtning af den Maade, hvorpaa Hr: Professor Nyerup, Deres Højadle Højærværdighed nogensinde har behandlet mig, og vel jeg aldrig kommer til at glemme det, saa tør jeg dog ikke love mig selv, at kunne undertrykke den Harme, som jeg ofte føler ved Erindringen derom. Jeg beder derfor Deres Højadle Højærværdighed om Tilgivelse for denne Skrivelse, og vil bestræbe mig for at holde den saa kort som muligt. Deres Højadle Højærværdighed vil ligeledes tilgive mig, at jeg ikke har skrevet til Dem paa Latin, da jeg ikke er fortrolig med denne Sprogart, og ikke har nogen Ordbog at raadføre mig med. Jeg har den Ære at underskrive mig

Deres Højadle Højærværdighed
Hr: Dr: og Biskop Balles
allerærbødigste og underdanigste
Tjener
S: Th: Balle.

Kiøbenhavn
d: 18de August
1790.

26/8.1790

Undervisnings Promemoria /

I følge Vores Høiærværdigste Øvrigheds Ordre vor Synodus forbigangne, som paa 2 Uger varede, er jeg ankommen til Præstegaarden i Sæd. d. 25 Nov. Thor af mig examineret og tagen i Cat. Ved Examen befandtes han at have ordentlig god Kundskab = baade om Psalmer at blive forbundet, for saa vidt at kunne tilgive, hvorvidt jeg kan vil tale herefter til Alterets, som jeg vil forsøge med Guddommelig Catechet forfattet, som skal ifølge med Guddommelig vilje for vores Confirmations Børn, og naar Tid = dertil er, der skriver, som tvorlig maatte være sin Dag vores Guddommelig, vil blive kan til Alters Bruug, vil jeg saaben at bede Gud om Naade og Guddommelig kan Hjælp at skrive vil vilje Ord - kan skriver Gud, og Jeg er gandske uvaaklagelig og tvungen, men klages af naturlig Skrøbelighed og Svaghed i Hukommelsen til den Efterladenskab Gud kommende Skrivelser fra forrige Provst, Hr. Provsten Assessor Andresen Død, og sidstafdøde Hr. Provsten Andresen Død til 1766 kan Skrivelse vil vedkomme Ved med Embedsmænd, Gejstlige til Eiden, men da ikke kommer Skrivelser klart siger at Gud Consistorium ikke agter vor ugedags, naar kan forlange den, og endnu kan vi gaa dagen, kan kan maaske at bortgive vores Skrivelser til vores, troer jeg, at vi dansk vores Skrivelse: Hr. Andresen kan befalder kan Consistorium af Christians Byes Kald til sit eget Kald Død, og kan dog person vil, siger Skrivelsen af Efterlades Kald, uden at give fra sig til Skrivelse, og ikke vores uden at give fra sig til Skrivelse, da ingen af dem Byens Kald kan bygge at kan være vacant kommer fra Skrivelse Kaldes Død til sidste Kald, af 31 Jan 1766 siger at der, som staar fra Skrivelse og Gave til kommer Skrivelse med Embedsmænd Gud Præster, men der, som vi ind kommer til kommer

26/8 1790

Enken, eller den forpligtende Byen, saa lenge ingen
indtræffer den Omstændighed om at bestemme Gifte Tiden, da
den er paa ret Red 2 a 3 Uger efterhvert
ind en anden, hvem skal Skiftemands Collats dateres
just i den ordinaire Gifte Tid, fornemmelig naar
Byggen den største Omstændighed er at bestemme Gifte af
2 Gifte skal tilsees, da den tilkommende Byen vedtager
Ikke kan andreden en Gift til sin Bestemmelse med
Vinter Løsningen, og Gaarden besøger Gifte Gifte
trovig per analogiam legis at bestemme Begravelse
til 2de Slag: den bekiendte Bartholomæi Dag
Dags Overdrev, siden de ugentlig bør giøres om Høsten,
blive med baade for Byen og Eieren daa at regulere,
alden, som tilsees Sekn, tilsees og saa Dags Over
=Leven skal siden den i Sinnelagen anbefales, naar de
betales med Penge — Korn Skiepenge, som gives i
stedet for Gaard og ny Forpligtelse om Høsten, men gives
ikke med skorlend Dag, nr, Arbeidet ingensteds med, bestem
te at reparteres fra skorlens Dag ligesom Gaarden Gaarden
Indtægten fra Gaarden til ægte Barn Gaarden —
Jeg skal ydmygst bede, at Deres Højeverdighed vilde
behage at give en Decision i den Stridt sag
Gifte sager, hvi Respekt Kirke i Akershus og ikke
Byen, som ingen Rand vil nekte Jurisdiction i saadanne
Decisioner Forgaa H. Skakker med Gaardmandskabet
som meden efter 13 Aars Forløb er ufuldbragt Byen
til Ære, og Skiel. Deres Højeverdighed ydmyg
Prokh. Hem Enderunen vil erfare. Gaarden
ligger fornoden ligt i den Canal, at skade Gaardes vedlige
ligt Byen under Deres Højeverdighed, hvem Gaar
=en vedtager Dag allerydmygst. Befale, og forbaar Deres
Deres Højeverdighed Forsaa Gaardmandskabet ydmyg
og tillige ubefaglig Tjenest —

Kongsberg d 26 Aug 1790.

Christian Gaardmand

P.S.

Deres Velbaarenhed vilde tillade, at jeg behjendte Dem
igjen en Commission, som jeg ønskede De vilde spatere beg
Jeg ingen anden, som saa begynnerlig kunde
udrette den — Deres Velbaarenhed har St. Hof-
-person saa behagelig at kalde Degnen Hr. Harchmann til
Degn paa Christianø og Skoleholderen Hr. Schor
til Degn for St Ols, og befale dem at lade Deres
Collapser afsende i Kiøbenhavn, hvor ingen af dem
saa vel nogen Beklædning, som saa Bøger behøver
mig at forskaffe som ommeldte befordres. Tør
jeg bede Deres Velbaarenhed at vilde gi Convoyskrivt
mig Dem — Jeg har bedt afdøde Kromp Skioths
Degnelod for dem, at de finder anfør 2 Ltr. for
St Peders Degnes Kolds Børn, om dette vel skal
de betales, eller St Olufs var en Restants vel mig
ubevidst; Imidlertid vil jeg for indbegge Parts
vedkommende, at de skal anmeldes, og
om nogen indfordres, dersom Velbaarenhed da vilde
behage at give Ordre, og tilmedlertid mig det, da skal
min Efterfølger skal blive bekendt enhver vedkom-
-mende, eller mig min Embedsbrødre Cand. theol
Hr. Andresen, som forestiller til Skelskør, har
ikke givet anmodet mig, hvem vil Deres Velbaarenhed
fuldmægtige med, skal jeg med nogen Pengesager
-lage, og saa Embedsbogen indfordres —

Ærbødigst
Kiøng d 30 Aug 1790. Christian Frantz

Underdanigst Promemoria!

Det Kiendes at 28de Augusti a: Anno S. St. Jahr
Kroch Transport 31 Augusti Jan. Jans Bredrode
Vogtend Hans Stahl ankaars og til min Sto-
re Forundring, at Hans Højædelbyrd Jhd
Jan endnu Jan Gunstig at betale mig min under-
danigst Anfodring, og bestikkat mig til
Ergerlighed Hos Hr Oster Lars og Gudhems Mor-
nings Jhd Jan Bomholm, Forgjæves og Jan ad nød
tages Jan Hans Højædelbyrd min underdanigst
Ydmygste og ofter Gjor Anfodring, saa Jan mig
Kiedelig Jan erfare, mig Jandre, end Hans Høje-
ste Jahr Jan medfart Uvenskab, Jan Jeg
Jun ikke at Forsmaae dette Lidet Jo Kiendelighed Tegn,
min Ufermindede Villighed mig Jaa adskillige Gan-
ger vist Jan. — Gud giør mig Raad og Lyster til mig
nyt Raad at og maae ingelunde vel Jaa Laanes,
at Hans Højædelbyrd, som og Jun bekiende
Jal Forlange den Raad Jo baade Jor og Jram-
Vorder Jan Jan Jaa mig. —

Christianssø d 2 Septembr: underdanigst
1790. — C Andersen.

Velædle Herr Lund!
Allerskjønstærdeste Ven!

Jeg vil ønske mig, at jeg ikke saa gandske
vidste Hvilken mig ved Dem med mit skjøn
Kjærtegn, og Gud vide, at den liden
Skrivelighed og Færdighed i mange
videnskabelig, dog, havde jeg for længe
siden Pligt at Deres velædle Velgerne
dorpts Collegium, da mit Kald det
med Gud og Ære Deres Biskoppelige
Høy: Naar og Lønn ret skyldig
i mit nye Kald for saadan
mild Gavmildhed Tak saavel
nyt Liv. — Jo vilde Dem ved Hans
Andreesen underrette, hvorfor Jeg nu
den Anledning at skjøte; Min inderlig
lig Ønske — Gud vede Lønne det
nye Christiansø. — Jeg forbliver

Deres

Christiansø d 1 Sept
1790. —

ydmygste Tiener
Andreæ

Wälædle! Wälærwærdigæ Höglærde
Hr: Franz Franz!

Dllmæ skälig Z Lukas jag, och Hr: Franzen, för min Wägen, wilde Lud hans högärade Högärwærdighet Lifstoffen, och Hr, ja Hr ja Hallen, wilde Silkinnägin og Lastfä Hr, Swärlucks Norenskans Drotnæ stol skulle innällige Hr: Nyeholm og mig; jag kom mæst Torsdag och kom kom mogen emot Hr til Aftonen 9, där kom, i sölle" röd gick ind i sommar Skrifstuga, som kom Hr Lorlad. Jag önskade og silkrade ock mid, om icke Hälsodrinken och det Hr nu kocken i Fairkan, Hundra = Dykan ibrungat, sedan Tik Maj, silkommit mig. — Hr Lukas Skön: Mahler och jag och skulle ingen Kretension och giöra omgocommit den följde Drinkings Dyplomig; under, skrod Hr: Nyeholm omgocann, där skulle jag mig skrifte til den Revers, som Dekommit gjorde kom Hjärna, og mig och Hr: Franzen nu tilskillad.

Hjärnmorgon sedan jag upstog och Hr: Franzen wilde Lefregr för mig, och tilmäld H: W: Lifstoffen, och Ca" pelladen Hr: Mahler nu till Dem och mig, tilmäld vård, som nu Mond, hvis einnaste jag i ingen Dnre Lefsömm; undsumde, och där kom nu omtugt, som min Kalig personel = Ca pellan kos Hr: Hiort, i Hr: = ster dagen, som där mycket ofinns Kocldbrun dustil, och som icke skulle skinn nyttjas nu Lastandig Enjug" Hr kom mig allmän. Hr: Franzens Aand Wännskab skinn mig stadse kunnorsk; og Smakamm jag, mind som Eftine og Hr innvigde Forsämm, Wälærwærdige Högärde

Hr: Franzens

Klar ifrån Stockholm
d: 31te Augusti
1790.

mæst Lovgifvare og Forbunden Hr
og Vänner
Falk.

P. S. Kan Hr Hallen kunde skyn om Gappellanen
med jag ödmjukt mig
Hr högärwärdighets
Tienst —

Højadle! Højærværdige Højlærde!
Hr: Dr: og Biskop Balle!

Med Inderlig Glæde, jeg oplever i Aarene, forøges min Ærbødighed til Gud og Deres Højadle Højærværdighed, for at bekomme Land og for at faa saa dygtig gode Folk. Jeg har endnu Hr: Provst Brandt, til Mands, som forkynder mig Naadens Ord, reglerer imellem Hr: Nyeholm og mig; at jeg skal blive Residerende imod Juli til Aar Maj, skulde mulig være noget ulovlig, men, at blive eenig med Folkene i Aar, og imod Juli til Aar 1791, er mig ubegribelig; Ski, for med Hr: Nyeholm allerede forbinde for Byens eget Vel, og jeg kommer der, i sig selv, ikke meget forlegen ved, at være Kaldet fra til i den bedste Tid, med alle der vare Aar efter 24de Augusti. Deres Højadle Højærværdighed vedlegger mig altid, at modtage for mit fremdeles Venskab, og skatter jeg mig at, at mine Børn maa komme til Confirmation i Deres Nærværelse. Hr: Mahler som siden til har været en trofast Ven Kaldet. Han er forresten ved Medfølge for Hr: Fiorth i Hyrer Dage, og derfor kan der intet blive ordentlig Efterretning, vor jeg inden Søndag, at Deres inden gang skulde retournere til mig. Morgen gienne der for Deres Forældre Hr: Mahler som Venlig Ind til Forandring, da vilde Tolner om, at Hr: Langhorn ikke skal komme, og skulde da min Broder Ludvig mødes for Hr: Mahler, for sammen jeg ønskelig at min Ven og Deres Højadle Højærværdighed. Hjemkommen til Forældre Gudfornøjer jeg Venskab og skulde slutte Søndagen, morgen der Børn Deres Forældre er omvendt, og der til Sidegaar til Gud, hvis Velsignelse vær kindelig Deres Børn. Hjem Gud, at mine Børn maa formelde mig og Deres Velfærd Deres Hjemkomst, vær Deres Højadle Højærværdighed og Deres Familie! og Deres mine ufuldkommen Bønner for mig indstemme, der skiær Gud med, mundlig og skriftlig! Med den dybeste Højagtelse

Deres Højadle Højærværdighed
Hr: Dr: og Biskop Balles
ydmygste og ærbødigste Landsmand
Peter Th: Balle.

Aarøe Præstegaard
d: 7de Sept: 1790.

Højedle Højvelbaarne og Højlærde

Velbetroede Ven og Biskop!

Vidre Omstændigheder, med nye Langsomme Veie, nøde mig til at blive længere end jeg, som Eders Ven og Broder, saa gjerne ønskede, og Sagens Vigtighed kan kræve til at undgaae dem; saa nu det jeg formedelst nogen min Underdanighed for eiendommelig til denne Højvelbaarne Forsamlings Beskiæftigelser, at denne Højvelbaarne Forsamling maatte, over mine svage Kræfter, nøde til Skadesløsholdelse, at jeg maatte antage dette vacante Kald. Jeg har nu været Capellan hos i 14 Aar, og det Embede saa længe til Tilfredshed for mig Gud og Øvrigheden, som en Præst kand være, og det Embede, som en Præst helst ønsker at beklæde. Jeg indsaae i denne Vacante til Christiansøe og nu til Thorø en Forandring, og saadanne Steder saa at andre Præster til, fuldelig alle hos mig i den Henseende Omstændigheder. Jeg bøder Dem derfor Underdanigst, at denne Højvelbaarne Forsamling hielper mig Ihu Christi at recommendere min Sag blandt Mænd, og med fornøden Hensigt paa dette Kald til min Forsørgelse, at jeg ei maatte nøde til dette Kald, som ikke er mig ønskeligt for Embedet. Jeg Tak, med Guds Naade, allerbedst som en retskaffen Præst Embede, og i alle Maader Ihu bekiende mig for, at giøre mig villig til denne Højvelbaarne Forsamlings Behag med mig. —

I Ihu Christi Naade ogsaa naadigst Bønhørelse, forbliver

25/9 1790

Højedle Højvelbaarne og Højlærde

Velbetroede Ven og Biskop!

Eders

Kongelig fra Rentekammeret; følgelig er denne gjeldende.

25/9 1790

Høyædle Høyærværdige Høyædle
Velbaarne Høyærværdige Høyædle
Høyvise Høyvise
Høyvise Høyvise
Høyvise Høyvise

Underdanigst Promemoria:

Da Vice-Provsten for Ivarne med Circulaire af 23 Sept anfogner os underretningen, som aldrig før paa Stockholm var skeet, til at forrette Vacance-Gudstiensten i St Peders Sogn 2 Gånger i Rad, anmoder mig Dalle Dom XVIII Trin og efter 1 Jul., mig Forschakter Dom: XIX og efter Dom: XX Trin:, mig Borrebi Dom XXI og efter Dom XXII. Denne Prov har kun sjelf nogang:, mig Sommer XXIII og efter XXIV Trin mig Torgen Kofod XXV Trin: og efter 1 Adv:, for Stads Kofod og for Skarder kun sjelf nogang, og endelig mig Gelstrup, hvorved Vacance Touren op fylder — Da er vores underdanigst Bön til Vores Kallers Høivyrdige Biskop i Stockholm at forunde Vore Medbrödre Forretten, som sidste at Dem Kallens Gjerder med os.

Vi dit indsee billig, at denne Tilstigelse, som synes i sit Slags, ikke er skeet i Enighed med Forordningen; men da for Vice-Provsten vil troe at kunne sig juridisk skjönd ved Artikel i Reskriptet af 6 Febr 1789, hvorfra vi kjende kun den Dirke, hvorfra vi aldrig troe, at Reskriptets Bestemmelse kunde vores denne, med at de Prester, som kjende den Dirke, hvorfra skal forrettes i Byggen Dirken, hvoraf der ere 2, og saaledes gjöre 2 Touer med 1, men nu tilsiges os at gjöre 4 Touer med 1. Men i saadan Bestemmelse Reskriptet er forklaret saaledes, saa maae vi underdanigst formode, at det ikke maae være anden Landsens og ikke sidste Gang anbefalende Forklaring for de Landsfl, hvis 4 Præster ligge under et Provsti, adskillige Vacance-Touer paa 10–12 Mile Veien og tilbage, baade og vidtskuelige Veie — Denne Vanskelighed, i Dag de 4 saa kaldte Forstad-Kald, bringes at ligge meget nær Residentsen som Vakommings Kald; følgelig til allernaadigst Forsyn.

25/9 1790

for fram langs Reisen og 2 Fodreiser som dobbelt Skyssforlig — Og
saa skulde Klosterne Tider selv at sørge for i deres egen Stranding
ved de Klosters Gaarde i Z^de. fra: Aakirkeby 1700. Pkarre fremmed 1400
St Clemens 1200. Nexekarid fremmed 1200 Tdr. — og disse skulle
Angiverne selv at skulle forlade i Lüger — for at sagn
Skyssen fra at gjøre Fodsler — skulle alle Reciplet Egil
paa Gaard; saaber vi dag, at det vil kun sagaan de Fodsler
som virker ikke Udgiftsk som Kalkede
Deres Høivelige jus Aborkalmicum er lil Skyld
gammel Praxis, at vi maae lade os nøje med,
vil vi ikke haabe, at Deres Høivelige Forhusbrøder
vom paa deres Bekostning skulle faae Lyst at faae
Ord og skulle vi ikke ønske Egen Kalkens Skyssen
Forvoldelse. Vi ønsker paa Skyssen, som kan faa deres
Skrift for at sagte skee; ikke vil vi forstille os dem lydig
ydmyg at ønske dem sea vig paa os.
Vi indbede os Deres Høivelvordige Naade Retfærdige
Bestillenmenighed og forblive i Ydmyghed
Deres Høivelvordige

Deres Høivelvordige Disciple

ærbødigste Hagister

C. Larsen

Ole Andersen Dorreby
Mig Hjems, det var allerbest, at det med vacancerne paa Bornholm kjøres,
Larsen, som det altid saa vanes, det gik gamske godt an for vore Forsamling.

Jørgen Kocksed. J. Smahlen.

Bornholm d 25 Sept 1790

P. Ballig.
P. Winther.
M. L. Hiorth
Peder Sommer

Til Deres Høivelvordighed Biskop Balle. Thelsing

Exempel

Skal Præsten i S:t Pouls, som skuun haue ny Kirk ung nu Tour kan i Vik
ordinerlig Vaben-Dagen, nu skulun haue Vaant Vicarie-Touren
efter skuun Plan til S:t Ols og Biobskabsur Allinge og Sandvig,
saa er haus ordinerlige Reise-Rute skuun:

Fra S:t Pouls til S:t Peders Kirken = 3/4 Mile
Herfra til Nakerke . . . = 1
til Vestermarie Kirk = 1 1/4
til Nye Kirke . . = 3/4
til S:t Clemmens = 3/4
til S:t Ols . . . . = 1 1/4
til Allinge . . . = 3/4

Hen-Reisen = 6 1/2 Mile
Hiem-Reisen = 6 1/2

Følgelig en Vicarie Tour = 13 Mile

Justice-Præsten kun 1 Skinds Local-Forretning, hvorfor Præsten
efter Reskriptet skal haue i Lignet, er ikke mere . . . = 13 Mile
Følgelig i 2 Lignet Reise-Touren var skuun Vicarien = 52 Miles
Leer og Skiuns Kirke Fra vil Hiem og Retour, nu Tak
til Nyker, i 16 Dage. Se pro et Vice Versa.

NB. skuun Skillemyntheit er af de Ordens Kapitels allernaa og tiesatte ordinair Anlegninger var
ruinerlig Brug af os Kuder; Haus Ordinering er dog skaalig, som vores: Visage
kun at Lige Kuder maae Leie Lige Kuder; som vi for til Landet alleed fornemt. Vor Kirken Kalder
vi allerunderdanigst Vor at Haue Lutherske Klokker; Exempel er at Lutherske Klokker, som
Hornsrevs-Kuder, vare ofte Haue Fuldte ruder

för Skaran Laugs Rusher og 2 Fodkarer vare Dobbelt Lønner

forgaa den uskeligste maade at behandle Skog-Hiorth nogle personelle
Ceremonier, und ingaet andet nist vanskendigt og vanligt. Dersom
Lagde sig ned Skogs-Hiorths Ophavsmand, og at forblive stille, indtil
Hr Langhorn Dobbelt forbød mig, at Circulairs at angive
Touren til alle vacante Embeds Forretninger af Herred-Skrivere
for mig, følge Rescriptet om Skatter til en Kirke af
tage Dobbelt Tour med Justitsen, hvilken Skal; Jeg lader dog
-ge dette Tourer følge umiddelbar paa hinanden, efterdi
at Justitsen ved en vordinær Maade lader den første
Tour forbigaae, og selv, ved Skeligt nød, den sidste gaae;
Smidt alle vi ved Rescriptet, som just og eigner sig
herfor til Justitsen ved Skeligt nød i det vacante Kald:
: at alle følgende Steder skal behandles ved ordinair Ski
-sterial Forretninger, saidan Klage alle kan føre af
mange saa, som kommer sidste Tour, vi falder af følgende
Maaned, naar der ere mere Ministerial Forretninger ved
næste Søndag for — Jeg Circulairer, som angiver Touren
i det vacante Kald tager sig Magisteren følge — bortsender fra Bor.
=rebye, som ikke formoder, at noget Skeligt Misbrug mig ang
skulle ville, at Byerne skulle tage fra den Ret at begge sig
Os, naar slet ikke vil det at vise klaget bort fra en Skorsten
ingler kan lige, men Corrigere i Rad vel skeer mindre,
ikke saa kan jeg troe, at noget videre Ingrivning ved Re,
=scriptet af 6te Febr. Skeer, ikke saa er afskaffet, fordi
den saa meget saa nødig at blande os til en Skole —
Imidlertid maae Foranstaltning følges i Maaneden at
Brevene fra Skog: til alle de Justitser ved den Kirke, saa skal stedse
være forsegles, og fra den sidste Justitse sendes tilbage til
Magisteren — Dette Brevs ogsaa den billigste Meninge
at skal erfare indholdet af Forskrivelsen fra Justitsen
til Deres Gejerpersedighed om en Forandring i Rescriptet
til Justitsen fra den Dobbelte Tour, skiønt det var ugrad
at formode, at Man var aldrig ej kommen i nogen andens
Hænder, naar ikke Skog: selv angiver Touren,
Deres Forsara Kaner, i den Kirke, som den gaae i Hænder
for at Landet, den Tour i Skøre, den anden i det Cle og sidst
Touren. Vacancier ofte blive lange, og den sidste Kandidat
Esterlige, saa er sig vorder med Skeligt Forandring, at Jeg dog
herfor anmoder mig, at tilindske Deres Gejerpersedighed denne
Ordning maae, og i Deres Navn at underskrive Deres Gejerpers

Dessuden Skyldig til Hans Majestæt og Rigens Lov, at allernaadigst
for erlange Hans Majestæt Kongen at skiænke Dem; da sees, at Billig
heden, som selv Hs Majestæt for sagt for Øye, taler først for dem: Ved
siden af vor Pligt forbunden til Skiøns, Embeds Forretninger,
var at vi enige Ulejlighed for Præster uden Annex, afgiøre en
Deel vores Vacancers, og Capellanen for Præsterne med Ar
nex Byer saa meget bekiæmpigare, som Præsterne uden Annex
Præstaner med Annex udgiør 1/3 af Vacancis Indkomst — Hvad Grund
Mag: Monrad haver anbragt for sit Forslag vi ikke gandske begriber,
vorbøyt; Vi som næsten Senior i Embedet, skiønt uden Hand
bestaldelse, og som promoveret pro Meritis til Hans Kiøb
og Stor Kald, saa saavel for ældre Præferences, og ubestridt
ogsaa anførte saa
Af det Hans Høiærv. vare Belønnings Kald, som Residerende
ingen Gienstand søgte til — man gaar glemte, at
formelte Hs Høiærv. Belønnings Kald, saa Borgerlig Skiøn
nødsten Hs Fordrings Kald, som alle og vanlig Annex —
Af Vare dette bestaffnede Kald — Gaar mange maaskee
Hs Kald, men dette var Hs nøgne Kald, og vederhæftet
ufandt var Hs, naar saa holdt om den ellers gandske Kald
Præsten var Kald med Annex og: dette bestaffnede Kald
Mand, som dog efter Mag: Monrads vel Mening ikke tage kiøn
Præsten ved Hs Kiøgt til sin Kiøn —
Af Var Mag: Ubetydig nok at skiøn: at Mand med Annex
Embed ikke at finde sig accommoderede med gienn Præ
til Vacancers, saa skal Hs Mand sin Kiøn Præsten,
Dat vare ikke Præsten ofrende med Kiøn —
Af Ihvorvel saa og Hs Mening ikke Kiøn, at alle Præster
paa Landet vare lagte under Provsten, for at skaffe Menn
Præsten større Indkomster, og Præsterne derfra, at man i
Vacancers skulde vinde Gienmand og Fordrager for at vinde
Præsten i Hs Kiøn: man saa glemte at Embedsmanden i Kiøn
vanskelig var Militarisk og Civilisk Grund, men ingen gandske, da
Landet altid var saa Hs Provster, og Mænden, som skal forrette
Gudstienesten i et vacant Kald, bekiøner jo ikke selver at vinde i
en Kirke, saa at man skulde tage ingen anden Mand, be
kiøner bekiøner saa at vinde igiennem Fordrager for at præke i Hs
Kiøn. Uvedkiælig var Hs skulde til nogen Anledning forsøge at

Undersøgelses Protocoll!

Efterdi Høimeritorium Høi Kongl. Maytt. Høi Kongl. Forordning af 1723 Septbr. strengelig befaler, at Sogne Præsterne skal med Kirkeværgerne og Sogne Fogderne, hvert Aar, efter Høstens indkommelse, giøre Undersøgelse, om Kirkernes Tilstand, Bygning og Vedligeholdelse, Præstegaardens Tilstand, Bygning og Vedligeholdelse, Kirkernes Inventarium, Præstens Residentz

Underdanigst Promemoria!

Hvad Suppl. underdanigst har mig tilskrevet Beskyd-
ning fra Velbemeldte Hr Carstensen, billigmed der-
lagrer fra 2den til 4de, eller 5te dag næste
uge og Søndagen, forvist dersom Højbemeldte vil bliv-
underrettet om Tagnes Sandhed forklaringen, og ufa-
vidende at Hr Provst Hiorths Tilbagekomst forhindrer den
forrettelse, som Tagnes i Hr Carstensens Klage:
Det forekommer mig glemt usandsynligt, at
Hr Provst Hiorth kan blive ansvarlig for de Tabte Sten-
ker, dersom ingen Indsigelser eller Vanskeligheder for
øjeblikket kan Tagnes Erklæring; thi nu allerede
vedkommende bekjendt med Klagerden og dens Form,
og ogsaa den Feldmag Hr har den nye Overformyn-
dere, at ikke Tagnes Skuldfordring i en ugadefalig
Mands Hænder, hvorpaa den Skuld staar saa længe at
betale Tagnes Forgjæld: dersom Hr Carstensen
ved allerførste Anledning af Tagnes Bidrag for-
skjellige Sandsynligheder Hr Provst Grundahl
Indmeget, og tillige anviser en vis Mand til Tagnes
modtagelse, samt Tagnes ogsaa selv straks blive
afhørende, vil nok Sagen blive oplyst, og
Hr Provst Hiorth
og Hr Grundahl hverken Sandt dorte sporet; thi na-
turligen Forholdsregler vil jo ogsaa indtræde for Hr
Carstensen, hvorfor vi bør saa vel Mere og
mindre vilkaarlig ingen anden, vi bør Sandsynlig-
heden efterkomme, om denne Forholdsregel kan
forenlige Hr Provst Hiorths til Rettens Betal-
ning, vil Tiden nærmere, som jeg ikke formaar at
bestemme.

underdanigst

Rønne d 10 Novbr 1790. Christian Frantz

Undertegnede Erklæring vgaar herved til Hans Højærværdighed
Hr. Biskoppen for Vestlandene Provst Thorkild Hansen Boye
vgaar Velærværdige Hr. Provst Thorkild Hansen Boye Lyst. Amts
Vaarsaart jeg d. 22 Oktbr. forrandag Formiddag havde anmodet Hans
Højærværdighed gunstigen P. K. Tilligemed indforlagte Skrivelse,
hvilke jeg strax om Mandagen d. 25 Novbr. tilskikkede Hr. Provst Thorkild
Hansen Boye, og mundtlig hos Hr. Provst Thorkild Hansen Boye,
som jeg nylig mundtlig havde med klaret Skriftlig i Vaar
Ægteskabsanmeldelse af Brudgommen, som nu underdanigst skulde
forelægges, og bad mig saa snart muligt og i Maaned
at give herom fornøden Erklæring — hvilke
i Hr. Carstensen saa i Aug. M. tilskrev Provst Thorkild Hansen
Boye, om sin Bedrøvelse over mit Forslag til
Ægteskab: men naar Hr. Carstensen i sin Skrivelse sluttes,
at han saa angaaende sin Broder Hr. Bankassistent Hendrich,
tilkjende Hr. Provsten, stedse addresseres Hr. Hansen,
ved Ak aabenbare usandt; saa Brudgommen Ak vel saa,
som talte ikke ak Ord om Hr. Hendrich allermindst om
Hans Hand, som talte ikke ak Ord om Hendrichs Kjøbmandskab
Hr. Carstensen og Provsten Hr. Hansen Boye. Hvor ikke Brudgommen
Hr. Provsten imidlertid Hans Brud forelagde, for
Hr. Carstensen og Hans Brud; Hr. som saa samtlige
Ak, og Hansen ved indtrufne Vanskelighed paa nye af Hr. Provsten
Hr. Carstensen gjorte Tilladelse samt kaldet ham og
Hans Brud til sig. Hans Brud herfra, at han ikke andre
Hr. Carstensens Skrivelse af d. 25 Novbr. for endnu
med en Skrivelse af Brudgommen Hansen til til Hr.
Provsten, om mundtlig, grundet paa den tvungne Skrivelse
og saaledes betragtede og saa Provst Thorkild Hansen Boye, Hans Brud
Hansen, og til hvem saa bekjendt, at han nedsatte Hans
Skrivelse correspondered med Hans Højærværdighed om
Hansen til Hansens Sikkerhed; Hans Hansen
sig og saa til Hr. Kjøbmand i Herøs Hr. Rasmussen, en Com-
missionair for Hr. Carstensen, som ikke ikke Hansen

for som paa Tingene modtagen; da han saaledes sin giorde
ud Overformynderens pligt, og siden af Høiagtede med Hr. Carsten
sen ad den Ende, at stod i sand magt, ey allene saa lad Tin
gene forblive for sig in deposito til videre Skifte, som saa
vel ved Hr. Carstensen, end og at modtage forbemeldte
Guldmagt paa sin Tilkommende Overformynders, saa
vidt gik og an eudelom, og uden ingen videre Stred,
eller Guldmagts Blev sendt; indtil
2/ Maj indkommende var, da Provst Hioth paa mange
modtager con Brevs, Cal paa Hr. Carstensen dat 14
Apr. Lit. H: og Cal paa Studenter Lund Lit. I: ; Tilbrin
ger Hr. Carstensen nogle noksom sin Fuldmagt Hr. Bentzen
til Tingenes modtagelse; men paadrøver i Allerunder
Hayorderedes Brev, og Formynderne uden ingen Guldmagt;
Hr. Lund skriver, at han saadan saavel som
Commission, at indmodtage Tingene, og oppebar Hr. Schou
bos i Konge som kunde indtage den; Hr. Provst Hioth
bekiender sig strax af Høiligsagte, at Guldmagten, mod
tagen Interims Vnvidende; Item og paa forbydt Hr. Schou
at lade Tingene udbetale i Kiøbh. til Lund, fordi han siger
vaabenlyst i St. Croix, at han nyelig skulde indkalde Kongs
Ankelyning, i al udfalde den. paa Kongl. Obliga
tioner; Ligeledes forbydt og paa Provst Hioth, at lade
Tingene udbetale til Hr. Carstensen, med mindre han
fremviste Guldmagt fra Rigtige Formand Hr. Grundahl;
og dennem forseglede Segl paa Provst Hioth, han Tingene med
Lienden forsaa, da han af Forsamling med Kongs Forlad
Collecte, som Hr. Carstensen modtog paa St. Hans Lands
mode 1767. saa lader, som Lit. K: Tingene Tager han
bliver paa Hr. Carstensens Ophiggad; Hvilket
vare mindre Sagt til Hr. Provsten, blev og Sagt bodet
Tingene forbunden, og ikke afhaandet, for mange
ulyorlige Paamindelser, med og Crudsal med Forsøg
Sang vare anbragte.

3 haar Hr. Carstensen i sin Skrivelse meldet, at han har for
maaet Rigtige Provst Grundahl til at undertegne sin Ang
ning til Tingenes Udbetalelse til Hr. Bentzen; og det alle
vabenbaart ved Hr. Grundahl skriver Brev, at han ingen

Kodr: Lovens og Skiel-Forordninger saa vogen Sr Jacob Lange
Obersformijndr, at Sandr Jaa sin Skiøde Mijndlingen Lars Mikkelsen
vgar Tønn, eller at Udbetale Kvgen, uden til den Tid vor medtagen
=de Obersformijndr for fuldmegtigat; naar de civile Ober=
formijndere i Kiøbenh, udbetaler hvor midler til andre Cre=
ditorer, da maa Mijndlingen, om han er mijndig, og gives
nu paa Skiødet til almindelig Kvgen, dens maa gives In=
=terims Kvgter, og med Retouren bringe Contingent Skiød, der
fordres fra Obersformijndaren, at sige Kvgen vorde
tilbetalt — Dernest Ingang Skaadesmd dets Forklaring
=de brugte Obersformijndren Hr Commandr Schulz og Justits
Forvalter Sirup, da m Commandr dem 1000rd Skulde efter
Kongl Resolution forpligtes til Kiøbenh civile Obersformij
dren, han to Gange for blev for sig, endskiøndt Commandr
Brodtorff for sin Person gjorde fuldmagtig Obersformij
dren opfordrede dem i Forn tale Retter udtrykkelig om
alle Tilfælde, som skulde indtræffe under Obersformijdrens
Interpretationen forundet uskyldig Obersformijdr, ikke
og da formeente Hr Commandr Skiøth, og Lovs, som nemmer
paa adskillige Mijndlinges Vegne gjorde Indlæg, at Obersformij
dren Hr Hugaarden — Sandr Hr Carstensen
i Tilfælde Brug af det Kongl Rescript d. 22 Aug 1760 og gjøre Kvgen Fuldmagt paa de Skøder Commandr Grundahl, Jørgen
Sandr da ogsaa udfaldt paa Kvgen Sandr; og sagde
Hr Carstensen i Aar 1760 gjorde han Sagen Overvei
ger, som han ikke har gjort, sagen sagde han i det hele
burde ligge aarevidt som den var; Skiøtet skrev da
allerede paa Hr Carstensens Forordning; Det siger
Hr Carstensen i sin Forklaring: at han tænkte, som han
troede, at den som Jørgen Mangaard paa Bornholm sank gjorde
det uvilligt for Hr Commandr Skiøth, at saa Jørgen undsaa
luth; Men som paa Grund af han Jørgen Commandr ikke
vilde Mange; Det Brev af 16 Aug 1760;
siger han aabenlyst, at han tænkte, som han vidste at Hr Commandr
Skiøth var: Skrivelse af Jørgen, og var en Mand ubekiendt
betale vilde han ikke; Sandr Hr Commandr Skiøth ikke kiendt
paa Jørgen af Navn, eller vidste han ikke selv
ikke selv gjort Indlæg, sandsynlig da, siger han, ikke

tilstrenges Overformynderen sin Hjemling, og ogsaa en
anden Tiltalt Langmand Cyrsudalen, som af sangen har
fået, at Brudstoen af Langmand, som af sangen har
gjort imod Dagligstuen af Langmand;
6/ Saa har Hr Carstensen begjæret sig over, at Hagestolen
aflagde Forklaringen for Capitel eller Rudere; giør saa Hr Prost
Hiorth ingen Lyst, alle Dage at mindste konstrueret an
ingat ringe Frist; til Hr Prost Hiorth svarede, at naar
saa mindre end saa Summa, som Reskriptet bestemmer,
kunde Overformynderen i Riber ikke tilkjende, at
jo skulde begge ikke Underretsbar ind komme,
og at saa kostede Hr Carstensen en saa ringe
Umage, at skifte Brugt, som vi saa dog komme sige,
at saa med skulde Hr Skifte Prost Grundahl og
vores Skarver herpaa; ikke destomindre, da
man saa, at Hr Carstensen saa tilsaa vrøvede ugrillig,
vilde Overformynderen sig vel tilfreds, ved at undersøge
en Extract af Skifte Protocollen, saa dennes vil unge
Forretninger Klage af Hr Skifte Prost Grundahl
Man naar Hr Carstensen Klage over Prost
Hiorth, for saa ikke saa aflagt Hagestab for Rudere,
Prost Hiorth ikke, at kan tvinge til at forn
Hagestab over ikke Formuen, uanset Carstensens Ind
te Dage; Hr Land Skifte vor Rudere tilsaa Modsæ
og Undladen til Hjælp til Formuen Ophævelse; Prost
Hiorth saa dette Sag mere ubetydelig Som Hr Carstensen
Rudere, og ingen Eid modtage Klage, og skulle endel
nogen Rudersamtaler ubetalt, blive at Hr Carstensen
egne private Sag, og ikke Overformynderen Sag, at
vedkom dette.

Dar det ikke for at vise, hvor lidet Grund Hr Carstensens Ind
Beviser har, og med hvilken ængstelig Omhyggelighed saa
sagen altid skjøt, rudsy for mig, som Dag er Dag at skal
ugedommende, skulde jeg med fuldkommen Sandhed
forbigaae alt, hvad saa endnu vilde anføre, mig angaaende - for
= vrig saa skulde vise med samme Omhyggelighed, som
jeg vorder for Prost Hiorth, og Dog saa jeg, som mit
Brev Lill til Hiorth, ikke Dage at Tiltalte Ed maatte, med

Ifyrad Hr Provst Hiorth Ehrbar Bekiennig at anföra i Landbinder
Sauga Collecting, följaktligen icke at uttaga Ord:
Dannet Gotthar Jan mig, fordi jag har talat sam Thegn, og
til mig en forvorenurlig Thegn. Man nemner jag sund
Jar dog Ukiendsgad? I Skifte Protocollen findes Jan an-
talsom Thegn for Jauk jag til Stadaakar, og, naar Jan
Jare gatagit, jag at udsiska sin myndlings rund oppigen
Forstand Jens Borgerlig Titel, Jar Jan dog ne giord ikk,
Jaa Grund af Jan Thegnskaal, og naar Jr oppig Thegn-
ens Jauk ikke, som Jan i Almindelighed Jaa undan-
tali, saa Jar Jan un nogang Jaatagit Sig Communio-
-nen, bliver Jr og Jaa Jauk pligt, Jaa Lovforvenurlig Maad
at Jaa Jorandre, og naar Jr Jan forvorenurd, Jar Jan vel
vidste Jr Jaa Jig, Jaa Jr Jan Jaa Lovforvenurlig Thegn,
Jaa Jens Forbigaelse Jr Jolgen ikke bor reflecteret af Øvrig-
ed, ihvorvel Jr Jaadan Forsømmelse Jr ikke bliver ik
Almindelighed unnen Hr Carstensen particulair.

Jaa Grund af Jenn undergangen Afslag i Collecting
indskiöt Hr Provst Hiorth Jagen under Dato 30 Januar
Jaadan Kundskabsseddel Attestation, og tilbrev Jig
at skulde forklare for Hr Carstensen undlagte Jaa
Land af Kongens og Kirkens Tilleggelse, ere
Jig tolen Jig opmærksom, med bedre Grund end
Hr Carstensen, at Jan gjaldt sin Tolde-
ring Jaalænder, som Jagen Jaadan forsolder Jig, og
som Vedkommende Jelv maa modse at tilkiendegive.

Rönne d 3 Nov 1790

Jaa Hr Provst Hiorths Vegne
Christian Franck

Dexis Eminentiæ

Höjagtbare, Höjvelbaarne og Höjlærde Hr. Doctor
Høj-gunstige Velynder!

Deres Eminentie vilde ikke tage mig Dristighed ugunstig op, naar jeg underdanigst indberetter, at Deres gunstige Hielp i at skaffe mine 4re Børn Daab Gaven og Børne-Lærdom, ikke vil ing underdanigst nedlegge for Deres Høyærde Høyvelbaarne Forsamling, saa ikke mindelig forfalder sig og saaledes, ved Forsamlingen, ikke maae noget til at skiænke: Thi ved 1788 d. 12te Januar blev mig allernaadigst forlyttet fra A. Bolle Kald paa Bornholm til Sct. Catharinæ Menighed her i Byen, i paa følgende Juni Maaned bekiendt Hs. Kongelige Majestat allernaadigst at bevilge, at mine 4re umyndige Børn deres Capital 702 Rdr. 4 ß maatte forflyttes fra Bornholms under det gunstige Overformynderie her i Byen, underdanigst indstillende Resolution fandtes god, min Høyst-fornemme Hr. Grundahl, min Mand, der med gode Theologiske Indsigter forener grundig og uskrømt Gudelighed, maatte nøye overlade og betroe sine Børn, som Enke, at opdrage, hvilket Kongl. Collegium ogsaa naadigst bifaldt, og min Kongl. Befalings Skrivelse derom blev indsendt og afskrevet i Mag. Sammes Aar til Hr. Provst Hiorth paa Bornholm med Anmodning, at han vilde, naar de bemeldte Børn Penge til min Svoger Hr. Kammerraad Bentzen i Kiøbenhavn, som med Interessens Beløb skulde modtage, indkiøbe Høyst-fornemme Grundahls Qvittering for Pengene. Modtagelsen af denne anmeldte jeg umiddelbar paa Hr. Provst Hiorths, min Gode Ven, Bekostning, og bad ham Sagen fremskaffe, da den ikke ellers egentlig vedkom mig, end Provst Hiorth ikke vilde, at Børne Penge maatte ikke fremskaffes, førend ham ogsaa vilde, at naar

Børnene Penge har nu Overformynderne opsagt, der skulle
Overformynderne til næste Aar nedlægge Overformynder
Kiøbet, naar slige Penge kan modtages, og skulle de
da nøie indkræve, paa hvilken nedlagte Overformynder
kan gives Anvisning til videre Udbetaling, at nu Skolelærer
Pengene hos Hr. Provst Hiorth herved opsiges, at slige
Børne-Penge skal overleveres til ham med tagende Be-
rigtigelse, hvorpaa Capitalen for Capitalen skulle skrives, og
at slige fornøden Mandskab forbindes til at gives Afkald for
Pengene, som ikke har staaet allerhøjest at Ordre dem ihænde
kan faa dem igjen, skulle Kvittering forevises Hr.
Provst Hiorth, nu maa, som i mange Aar har forstaaet
at holde Lands Overformynderier ibland Øgnskligheder, og
som kan tænke, tænke jeg alt første Aar og saa, til ing formaaes,
at Penge fornemme, skulle Penge-Mangel gaa Børne-
kolen og mon indsamles, alsaa maatte jeg Hr. Provst Hiorth
skulle, mon ing til samtlige Capitaler allerskyndsomst Tegl angaaende Om-
gang maatte med første Penge jeg skrev herfor alle-
rede formaaende min Gage, skjønt Provst til, at nu skulle
min Fuldmagt til Hr. Provst Hiorth om Penge ud-
betaling til Hr. Skolelærer Børne Bentzen, men ingen af
de blev nødvendigt nyeste Dag, hvad saadan kunde Umid-
delbar angaa for mig saa mig Dag, skjønt ing i Maj Maa-
ned sidst Hr. Vice-Provst Franke, med nu indlagt P. M. til Hr.
Provst Hiorth, Hr. Franke behagede mig skrev i Juli Aar:
gang, og tilkjendegav mig ogsaa, at Hr. Provst Hiorth havde
efter min Bevilgede Nærværende Fuldmagt Fuldmagt til min Com-
mission ikke var overdraget, behandle Børne Penge til en Provi-
sorisk Rente- og Navn Skriftsel, og at i Maj sidst, saa længe han
da, skriver Hr. Franke, samtlige Penge hos Hr. Provst Hiorthes
Patouille, og Hr. Provst Hiorth havde sagtet, at jeg saa mange
Skulde udskrive en Mand, der med Interims Bevilgede Penge
modtage kunne, Hr. Franke forbeholder mig ogsaa nu hvad

Jeb am min Fligter sam Morgn am Hr. Fr. Hiorths
Omsyggelighed for lisk Jungn, og am min sammenlikn for-
mue Hielten ing Kal mst. Kr. Aars Rente af 702 Rdr 4 ß.
sam Morgn? man ikk erlangt maatte jeg Jörgn: Juan for indsat mig
am Aaren for Hielten jeg Kelig morgn? Juar ikk Jungun,
sam jeg Kal Eign for nu ak Hr. Fr. Hiorth allar
Mig? Kal-nu Morgn ikk Kenlig bestikke? nu Hr. Franz
Hiorth ikk Observerig mer sam longe indtil Juan Jar
Juant afstaar Fra nu anden Observerig mer for ak
Bönn-Jungn, Juan Jar Juant i Jönh? Juar nu Hr. Franz
Hiorths Omsyggelighed? Juark ikk mer tak for sam
Bestrevelsen afsöger ikk, da Juark ikk Kar Juat Juan Kiku
Anaga for longe siden med Anvendelig at faan ikk be-
talt Kilne nes Mand i Kiöbenhavn, og med mindre U-
magn at til mindk Hr. Kiöbmd Fr. Franz Grundahl, naar og
Juan disse Bönn-Jungn Kunde modtages. Underleg
nok nu Hr. Fr. Franz Hiorths forhold, og mig Juaklet ufor-
klarlig — Bemerk til mig Kalder Hr. Franz mig Morgn,
og nu da Kal nu for sammenlig Morgn, og nu for 14 Dage
siden, da jeg med Consumptions Inspecteuren for i Kiöb
Hr. Nyeland selv for en Kalv at give mig Feldmagt for den
Jungen ikk Kavde, da Kunne Nyeland Kiögter at Kaffe
mig selv mand: Kiöbenhavn, for Hielten disse Jungn Kan
modtages, indtil Hr. Fr. Franz Hiorths Commissionair gives 3de
eller 4de Juand, Juad Hr. Kiöbm Fr. Franz Grundahls afstaar,
da Kan ikke ikke engang Kun, og Jungun nu ikke Kavde
förend Afstaaelsen modtages — Var jeg Morgn, Juor for
maatte da min Anvendelig og Feldmagt til Jungun
Juorfor ikke gjelde? og Juorledes Kan Hr. Kiöbm Fr. Franz Grün-
dahl Kvergaars til at give afstaar for Jungn, Jan ikke Juar Juit
Hr. Fr. Franz Hiorths forhold modsiger sig altsaa ikke Jan Kunne
nye Jungun til Prof. Schousboe, sam ingen Feldmagt Jar, da
nu Kaver den Kaldt Kiöbenhavn vindt fort til Regiments-

Copie

Christian den 7de etc. Vor Synd hermed
vide gjør formed kiendes, at vi af vor Kiær Faders
Høies salighedse, hosfra Døgnet Kloc: 12 Slet Sancti
Morgensd paa sprot Rand Bornholm, hvem vi allernaadigst som regierende Dronning Kloc: som Sct Croix
rund Morgensd i Vor residentz Stad, samt hvem
de allernedrigste Regierings, samt den paa De regierende
Dronning Christian Vores, Vores Kiære Frue og Dyrkværdigste Mand vores Fader Dyrk: samt Kiærkommende vores
Faderlige Arv, og Ejendom indstrøbede Forordning, allernaadigst saa bifalder: at den Supplicantens Sr Store
Søn, ester hvis afgangen Faders, hvem Døgnet Kloc:
paa Ruds Sct Croix Morgensd Jørgen Frederic, hiædem, og under vores Bornholms gryttige Overformynderie, undergaaende Lov, erlobende, sig i Alt til 7de
Kiendsgierning, hvad saa hos, som Borgerlige og Gaardsbrug Eiendom, vedkommende, ved de anbefalede Forordninger Eiendom Umyndige, under de anbefalede Forordninger
Dnge Forskrifter, dersom Forpligtelser, og vedtagne under
Faders Skiøde gryttige Over-formynderie Regierende
sig allernedrigst, saavidt vorder, og Vedkommende, sligt
hos Øvrigheden at bekiendtgiøre, befalende sig Gade
Dannet paa Vort Slot Christianshavn under Vores Kongelige
Segl Slot Kiøbenhavn d: 6te Juny 1785.
Efter Hs Kongelige Majestets allernaadigste Befaling
Luxdorph. P. Nagaard. Schou

Copien Attesteres Overdrevne underdanigst Rosenkrantz

Copien Attesteres Doctor Stiftsprovst Sr Nicolai Collector.

nr Carte dem Landsr Kiøbenhavn vundt fornt til Regimentets

Velehrværdige og Højlærde
Allerhøjstærde Hr Provst!

Med det sprogligste Ønske for Deres og gandske Familiens altid ønskte Velgaarende, saa vel som vore Børns at smage paa S: Hr Provst Grundals, at tougelegt i Eftertid angaaende, meine Børns Arve-Lodder, og da vi saaledes at dyrke Hr Provsten Deres Bryllupsdag, hvorpaa saa og vi, at de ikke Velehrværdige Familie maatte bekjendt, som at være i det Skadenborgske Gemeskab: Min Ønskelyst med da Eders Velehrværdige Familie Hr Rasmussen Overvinglom: digst begjært, skiedt vi saa mangt dyrke Hr Provsten saaledes, som den gode Herre og Forsørger Hr Jesus i Himlen selv vorder i sin Himmel, og modtage Dem, og Deres kostbare Efterslægt. — Allerhøjstærde Hr Provst og Familie Familie Hr Provsten og alle Familie Efterslægt Kjær og Velbekjendt Hr Provsten Rasmussen

Quarteer m. M. P.

Copie

Rubes d. 11te Febr. 1788.

Copie

Christian den Syvende,

af Guds Naade Konge til Dannemark og Norge,
de Wenders og Gothers, hertug udi Slesvig, Hol-
sten, Stormarn, Ditmarsken og Oldenborg.

Vor synderlig Gunst tilforn! Vi gjøre Dig hermed tilvidst,
at vi, efter Sr. Mathias Carstensen forrige Fogedgrd
til St. Olufs Herredsting paa Nord Land Bornholm,
hvem Vi allernaadigst have bestillet til Fogd ved
St. Catharine Kirke i Vor Købstad Ribe, haus skrev
allerunderdanigst giorde Anmodning, samt den fra Os
Afdøde Christian Lone, Vores Kammerskriver og Told-
forvalter over Ribe Told, samt Auktionator over
Riberhuus Amt, og Dig skrevne underdanige Erklæring,
allernaadigst have bevilget: At den Supplikantens
4de Søn, efter hans afgangen Faders, forrige Fog-
ed Ved St. Olufs Herredsting Sr. Jørgen Kø-
ster, Tilfalden, og under samme Bornholms Gejstlige
Overformynderie indskaarne Arv, hvilken sig i alt
til 702 Rd. 4 ß, maatte blive Bevilget
og Hans for samme Umyndige, under de

Quarteer m. M. P. [illegible]

Ders

anbefalende forbemeldte Kongens Forleggelse, hvorfra forklaret og indsagde under Ribe Byes Skyldsegn Skrivelse; Ingenlunde vil dig allerunderdanigst fornegte at rette, og Vedkommende skyldig at efterkomme, befale dig Gud Herrom paa Vort Vel Christiansborg udi Vores Kongelige Residentz Stad Kiöbenhavn d 6te Junii 1788.

Efter Hans Kongelige Majestets allernaadigste Befaling.

Luxdorph. Stagaard. Schow.

Til
Biskop Doctor Theologiæ Hr Stephan Middelboe.

Undertegnede tilstaaer herved at have modtaget Kongens ovenstaaende Skrivelse under 5te i denne Maaned fra S. T. Hr Biskop Doctor Middelboe tilskikket Kongl. allernaadigste Rescript dateret Kiøbenhavns Slot den 6te Junii sidstleden angaaende Provsti Kirke S. T. Hr Mathias Andersen i Ribe til allernaadigst Afskedigelse dateret tilstillet

Ribe d. 11te Juli 1788.

Grundahl
Stiftsskriver.

Velædle S. Hr.

Ja jeg maa undskylde i Dag for mit Brev fra Ribe, da den dom
gø allernaadigste Befaling, som Kongen af mine Herre Brødre
Herr Hertug Frederich, salig Ihukommelse, for Kort Tid siden
Eder forundte, angaaende Deres Indkaldelse til Ribe
Overformynderie, allerede for længe siden, maatte være Eder
velbevidnet bekiendtgiort, da jeg i sidste Dag i Marts forleden
Aar fra Kongen saa vidtløftig maatte forfremme at
giøre denne Eders og ethvert Eders Forhaandlings Fordring, at Deres Velædle
nærværende Dag allerførst Tirsdagen forinden Palmedag, hellig mod
de i sidste Dag forfaldne Termin til Overformynderiet her i
Ribe, da det ikke maa vides Tirsdagen at komme Eder
for ihænde, at og derfor Kongen paataler Deres i den
Ende paa Hofgaard skriftlig, at Kongen jeg formaa at skiøde Forsømmelse
maatte gaa paa Deres Regning, da Deres Velædle
nærværende Termin til S: Hr Elskte Broder Fredag
allene skiøde maatte, men derhos allene maatte Dag
derfor til Kongens Ophold hos Kiøbmand den Tirsdag
Kongen dem paabød til min Ungdom Hr Andreas Hvitfeldt
i Veitsøe i Sikken, som maatte faa Confirmation paa
Deres til Ribe Hr Embede Deres Brødre Navn, da jeg
i mindste Tvivl paataler vidt til at undvige Ingen for
de forordnede Hr D: Balle til Deres videre Efterretning
Med Deres Velædle Hr jeg Dem med Kiærlighed befalet
Herren og Kongen at forblive

Ribe S: 14de April 90.

S: D: Deres

Ydmyge Tiener
Christensen

vende:

Ved Kong: Rescript af 16 Junii 1788, maa communiceres maatte
5 Julii forrige Aar, vedlagde allernaadigst: det dem
ved 702 Rd 4 ß, som nu fuldende Opmaalingen til Ø: Lehn,
eine Pistka Syd i Byen S. T. Hr Mathias Pedersen Pons
4 Huuskoner ofver Bonnet Sal Marie, Hvorpaa Byen Ribe
for Ø: Rolls Ruinager over Bernhelm Hr Jørgen Rosen-
vaard siden Kongens Indtægter indbragte Ribe Byes gandske Omkostninger —
Paa Magistratens vegne anmodede allernaadigst Kammeret
forrige Gang vedlagde maatte Amts Tegnet for die
Omkostningernes over vedlagde Regnskab indkommer:
Og maae dette skee, saa vel gandske Omkostninger
over Bernhelm, forrenter Kongen og Byen,
blant andet over vedlagde Gjældsbrev for Kongens
Rentekammer for midler vel gandske Omkostninger.
Byen er Kongen tilstaaet

Ribe d. 14 April 1790.

J. Grundelach
Byens Forvalter
vegne Ribe Byes Magistrat
tils Kongs-Tinke i Ribe.

Copenhagen d. 3 Maj 1790

Jeg har den Ære, at tilsende Hans
Excellence indlagte Brev fra min Broder Hans. Carstensen
samt saa udbeder jeg mig Deres
Ære med Hans Excellence ordre.

Jeg agter først, at gjøre en Reise
i Ribe Stifts Commission, at rede
Tolgen sammen, siden min Broder Hans.
Bendtsen og tilskriver mig. Jeg
skal sætte Pengene i saadan Pengelig
Obligationer, hvoraf Rente saaes
i Aarlig 4 pro Cento og de Pengene
i Dette Aar saaes først, saa er det
ikke Behov for Kjøndtingen

Jag har til vår kära broder svar,
Carlsborg, att han vilja mottagen sammen
og giva Inskrivning för. Maj:dens
Jan mottagen den i Obligationen.

Jag har den ära, att förblifva

mit dermedelst og förbliver

Förbindelse förr: Stroh

skans

Vänskaplig Helsning

J. A. Lund.

Da det gaar behagede Sogne Præsten Hr. Carstensen mig
sin Skrift af 9de Septbr. sidstleden, om mere mandlige Hr.
Provster, tilligs at impliciere mig, vi jeg behøjede ihr forun-
dsk at give Dem Commercie Hr. Biskoppen denne
Erklæring: I afvigte Mai Maaned samlede Studiosus
og Candidatus Theologiæ Georg Heinrich Lund mig
at Byen med et indlagt til Hr. Provst Hiorth at
besørge, og spurgte Indholdet var om Hans Høistæ Bøns
Dage og Ferier, som jeg mente imødekomme og give
sr. Lund Anvisning paa samme i Kiøbenhavn.
Lund meldte ikke Summen, og efter Brevets øvrige
Contexte, som indbefatter, at Hans Høistæ mente selv
skrive mig til, og takke mig for min Velvillighed,
kunde jeg ikke formode Andet, end det var ud-
gaaende Hans Høistæ Madame Rosenkrones Bøns
Dage; Hr. Provst Lund meldte ogsaa til mig,
at det var Hans Høistæ Madame Carstensens
Bøns Dage, saa jeg ikke skrev videre til Hr.
Provsten, at jeg ej indfattede mig derom; men
da Hr. Provst Hiorth Dagen efter med sin Degn
sidst sendte mig Capitalen og Copien af det udgaa-
ede Rescript om Degnenes Forrettigheder til Kirke
geistligen. Overformeldte, skal jeg Ydmygst om
Degn og Skoles Commission: jeg skylder
da Degnen 702 Rdr 4ß anviste i Kiøbenhavn, med
det jeg er Medlem deraf, samt i alle øvrige Embeds
Sager, og lover med min ærlige Navn Regiments Quar-
termester og Landsens Thomsøe indestaaer Degnen
og Laugen ihn til sr. Lund, naar han kunde forvente

for Rektor Provst Grundahls Enkemagt til Vedkommende
mun da Lund Forstar Jamt Enkemagt, eller Emil
Skaffe sin fra ville Fordommene, da falder ing min
Pligt ikke at nedtale Jongun efter for Carstensens
Enkemagt; thi ing mindste, for vist sandhed var, at
publiqueu Jongu kom i Jans Hænder, og smeden
Følger og Undsvar der kunde blive for Provsten
og mig; naar Jongun ej kom til Drankamp nedvirket
i Ride, da Residerer Lund vidste, mig bevidne, Jamt
at Falla vred og vilde mig, at Jan vilde sette Jongun
i kongelige Obligationer. Nu Fører ing det for Carstensen
negtes, at Jans Drogar Jamt vogne dermed at bestille,
men at Jans Drogar for Kantorskriver Bendtsen skulde
bage dermed; Men Jan glemmer at sige Vandsorten,
nemlig at bemelte for Kantorskrivernes og mig besatte
sig dermed; thi ing Javer ladet Jans tilbyde Jonen
Kapitalen med Jans Brevis, men Jan vilde ikke
Jave dermed at bestille. Der Jderes over, at
Jongun Jamt gaaet Kiøbenhavn vendt, Jom bestaaer
dermed, at da min Døv skulde reise, og at Jongun
til Jans Forskrek, Baron Krogaard, at Jan
kunde vidde Jammen, naar Vogn med Rejse-
kalesse at løbe Kiøbenhavn vendt, Jaa maae for Carsten-
Jen Jamgjort sig at Jnaevert Vognen med Pakker;
og da Jan bragte Jammen Tilbyd, Jom for Lund
i det Brev til mig, maae vide Drogen Jam correct
Doret. Det var at ønske, at for Carstensens Enke Døv
fik Jaa megen mangel i modernen Aar, Jom de
Jam i sidstnævnte. Jeg Jar alligevel ikke vænnet
for Provstens Commissionair, Jom mig
paabyrdes; men efter for Lunds Ønske

handlet, og søgt min Beskjæftigelse, samt sørget
for Dne. Hermans og Correspondencie for al
min Omgang.

Rønne den 6te November
1790.

allerydmygst

Grundahl

Copie

Til Hr Stiftsbefalingsmand Grundahl

Jeg har for Tid siden faaet meddelt Provstiet Aabenraa og Hr Provst Hiorth, som for Regnskabs Skyld har reqvireret, baade Provstiets Documenter og Kongl. Privilegium om Hr Carstensens Fuldmagt som Capitels Forstander fra Et til Hr Stiftsprovsten. Sidstnævnte Privilegium ikke vedkommer, at have Valgmenden Jgjen Jndkaldelse til Meddelelsen at indskrive, vil jeg dog gaa den Gang, at Valgmenden Hr Carstensen faar udbedet Deres Privilegium, for saa vidt Jeg selv kan tilskrive, som Patronus af Aabenraa Skoles Fond. Hr Carstensen og Hans Broder Studiosus Lund have begge til Hr Provst Hiorth fremstillet Ansøgninger om Medhjælperstillingen ved Latinskolen, og forbeder Stedet til Betaling af Skolepenge; men Ingen af dem har endnu selv henvendt sig for mig om Sagen. Det maa derfor overlades Valgmenden, som nu Capitelsforstander, alene at indstille Hr Provst Hiorth for Regjeringen som Commissionair, til hvem de skulle adresseres, eller saa vidt jeg veed, da de skulle bekjendtgjøres for Skolen, og saa vil jeg gjerne besørge Sagen videre, naar jeg faaer Ordre paa samme, dersom Hr Provst Hiorth ikke selv foretrækker at skrive til Regjeringen.

Hvad Hr Provst Hiorth ellers skriver, at Sagen paa Grund af at Provstiets Documenter ikke vilde være komne Hr Provsten i Hænde, forinden den kongelige Resolution blev bekjendtgjort for ham, kan jeg ikke indsee, da Hr Provst Hiorth i saa Henseende ikke har havt nogen Ret til at vente sig noget af mig, men derimod har havt Pligt til at indsende Documenterne, saasnart Sagen var afgjort, hvor han saa end laa til. Jeg har imidlertid ikke villet undlade at skrive til Hr Provsten herom, for at vente hans Erklæring, om han ikke vil indsende Documenterne, saafremt han ikke skulde have Lyst til at beholde dem for bestandig, hvilket jeg dog ikke kan tro, da de ikke have nogen Interesse for ham, uden for Skolen, hvis Vedkommende han er Repræsentant for.

Hvad Hr Provsten videre anfører, at Valgmenden ikke vil imødekomme Deres Ønsker, uden Sagen først er afgjort ved Retten for Deres Capital og Rente, kan jeg ikke indsee, som alene vedkommer Valgmenden, og saa vidt jeg veed, har Hr Provsten ikke engang nogen Fuldmagt af Hr Carstensen, men kun Hr Carstensens Broder, som ikke engang har Regning for Deres Udlæg, hvilket jeg dog ikke kan bedømme, da jeg ikke kjender Sagen.

Jeg har ikke Andet at bemærke, end at jeg ikke kan indsee, at Hr Provsten har Grund til at klage over Forsinkelse, da jeg ikke har havt Sagen i Hænde længere end 14 Dage.

Aabenraa d. 28 Juli 1845

Hr Stiftsbefalingsmand Grundahl

v. Hr. Carstensens Hoeder, saavel som Capitalen Hans Paasche Jensen
Hr. Lensgreve Thotts Fuldmegtig Hr. Kistrup tiltaaer Mødrene
aarlige Renter og tilgaaende Sum til Hr. Grosserer Lodbrog
Udbetaling tiltaaer Hr. Carstensen Selv, som nu giorde Ved
Protocollen Erklæring – Indlagde Extract af Kiøbs Protocol
-len Pag. 81 Obligationen Dat. 30 Januar 1790 for 1000 Rdl
neml. af Hr. Carstensen Renter, samt andre
paagaaende Protocollen Capitaler, og afstod af Sum
forkommet, nemlig, Hvad Capitalen Summen Klagetvang
indfordrer for Vexaturen og saa vidt forbi Hr. Kistrup
Hr. forsøgte Frøsleerkt Kort at Hr. Byefogeden for
-bjerhelt – Hr. Carstensen tilbød Rentmesteren for
uden, saasom Kistrup blot for egen vindings
Skyld, ikke for nogen Eid sidste Kistrup Sum
Dag, men paa sidste Forfald Aften. For ikke
-gang at komme til Enighed, og ikke Sagen unødig
ligge længere Tiden, gjorde Jeg mig forbunden den Forrige
af Hr. Capitalen for 1000 Rdl Sølv med den
ogsaa Dags Dato, imod at Hr. Rentmesteren tilstod at
forskaffe Penge, som kan sees til Hr. Grosserer Lodbrogs
og Overformynder Protocoller, og bad Hr. Carsten
sen paa Erstatning for sine dobbelte Reiser som
skaden ikke; Hvilke Hr. Rentmesteren og ikke Kistrup
som for tilbød, den Capitalen indtager under Hr. Kistrup
Kronens Overformynderie Hvad end Hr. Kistrup
om endog Sagen med Hr. Carstensen Rentes Stud
vere nødsaget

Kiøbenhavn d. 19 Aug: 1790 ærbødigst Christian Franck-

Copie

Nr. 5. C. Lensbrev Rigsdaler

Vi Jens Kongl. Majestæt Allernaadigst Bevilgede Dobbelte Juny 1789 Forskrivelse, Dat. 6te Juny 1789 paa Capital 700 Rdl. 4ß. som med Skifte brev Dat. Nepos 2den May 1791. og 6te Apr. 1795 er tilskrevet afgangne Sr. Jørgen Kofoed, forrige Sogne Præst til St. Pouls Menighed Jens Bornholm, samt Hans Born, navnl. 2 Sønner og 2 Døtre, Sr. nu værende Medarvinger Sogne Præstem. til St. Catharine Kirke her i Byen, Hr. Matthias Carstensen — meldt forskrevne Capital 700 Rdl. 4ß. Dansk, som Sr. Matthias Carstensen — under Dato 6te Juny 1789 paa Bornholm og indtaget Landfogden Jens Bornholm Obligation derfor — Jens Jørgen Christian Franck med Skrivelse til mig Dat. Rønne d. 30te August. sidstl. har; som jeg i dag paa nedlagt, Landkiv. mig skriver bemeldte Hr. Capital 700 Rdl. 4ß. tilbørende Hr. Matthias Carstensens Medarvinger her i Byen til forvaring, dog uden Rente, saadan Hr. Capital 700 Rdl. 4ß. jeg paa nedlagt under Dato, som Obligationen udviser, antvorde gaaende Obligationen her i Byen, og for samme Hr. Capital Fire Hundrede og Halvfems Rigsdaler og Fire Mark jeg herved meldte Obligation godtgjører, og kommer at skiule Landfogden paa Bornholm, som den gaaende Obligation udgaa Landet, uvedkommende eller afhandlende, angaar og skadesløs i Gaar mod til Hr. Capital, hvorfor de refererende Penge af samme er anvendte, da forbeholder jeg mig Kommunen for Retten til samme efter Omstændighederne, som den mig nødtørftigen bekiendte — Dette tilstaaer jeg mit Navn under mit Segl og Ingd. Ribe d. 21de Septbr. 1790.

L. Grundtvig (L.S.)
Biskop, Provst og Sogne Præst for Ribe Bispe og Sogn
samt til Vor Frue Kirke i Ribe

Copie

Svar paa Hr Carstensens pro. dat. Tiibe d. 15 Feb. 90 —

Veldig sodan sag som jeg i Onsdags Morges d. 14 dito paa Deres Contoir, for jeg
igjen reiste om Mandagen vidste til Troyse Herredag skiorth, for at rekvirere
mig om Pogen, som jeg fik følgende Skrivelse. Nemlig, at Capitain Jan
Carstsøn Bonger Skrivelse om Deres Herres hans Capitals
Forfatning, Besorgelsen for Pengene vorfalden at indsende, for at
legge Sedler til Efterretning og videre Efterretning; Saa skal en
Tid lang siden være mødt, at Deres Velbyrdighed som Herre Jacob
Pedersen Mand, til Pengene vor Interims Skrivelse af
vente Pengene. Forsikrer Dem sig for Deres forrige Commis
sionairs Hr Madsen i Nexø, om han nu igjen vil modtage
Capitalen, og siden den oprindelig Pengene vil tilbage
give som formedelst Hr Arden oprettet; Ellers Herr Skag
skiorth forsikrer mig at have skriftlig correspondered med
Hr Biskop Hallz, og ligeledes giort Forespørgsel om ikke
en Collect, som Nexø Kirke skal have af Pengene
skiftevis kan transporteres, og Deres Herres Capital
saaledes sendes fra Kiøbenhavn til Nexø, eller afhandleres
over Sund; Men da ingen Collect endnu ikke ud-
kommen har Hr Biskoppen forsaa vidt ingen Resolution givet,
endelig da Deres Velbyrdighed Hr. Vicelandsdommer Skag
skiorth, var nødsom selvmen Mandelig, igjen Commissio-
nair og giver 2 og eldig sodan Ordre Deres Herres Hr
Carl Frost Skiorth det nemeste Sind, at Hr Schousboe skal
ogsaa modtage den, for jo ogsaa saala Capitalen kun
udsendt til Hr Schousboe, som maatte tobage saa vel
med Interims Skrivelse som Modtagelsen
Capital vorder Hr Carl omtrent fra den tid af klagt til Ex-
secution med Hr Skiorth Grundabs Gield for
Hr Regimentsquarteermester og Auditeur Schousboe i Ca-
stellet i Kiøbh. —

Dette er den saala Omgang
maade, den vidste Ikke mindste Ting gjældende for Hr Skiorth
skiorth, den rigtige skiønd mig videre Ordre for at
faae Pengene opsendte. Det gaaer saa som Deres
kommende skal af sige Capitalen, med skiøn den og saa
længe Sig bevare til Efterretning, som det gaaer saa

Underdanigst Pro Memoria!

Imedst af Dagum Sr: Faber Rundes underdanigst ind-
-sluttede Ansøgning; tilsiger gode Ufold Jan ydmygst
undertr og tillidsfuld forvantar Sig Deres Højædelighed
Ens ydmygste Underdanigste Tjener.

Imidlertid anbefaler undertegnede Sig Deres Højædelighed
pro: retfærdighed Hr Biorths ingivende om udlagte
Skatters Taxer d. 13 Septbr. medbringe nu for 2 dage
siden, jeg har udstedt til Hr Biorth, uden han
ikke ganske Erklæringer troer, for en 14 dage,
midlertid vi Thorhaus Vejledsmænd, saavidt
og tilkjendegive ovenanførte Taxer, ere ubetydelige
-ere i Forhold hvad vi selv have bemærket, at
ikke allene Klangen af Guldsmeds Arbeidet
Hr Biorth, men en Capellans Inkomst vor
dog ikke meget, og da den offentlige Skat var tilstrækkelig,
at Hr Skatter vor ordineret, ofte ligger saa ei gjennem
Tilsigelse for adskillige udgifter Skatten og Gods ad
gjennemsluttede vi Deres Højædelighed
Hr Biorth med sin Familie — Herren bede ei mige Tak,
igjennem for at smile til Deres Ære, og Familie
tinnes tilstedes ydmygst underdanigst
Kiøng d 10 Novbr 1790. Christian Franch